

SPORT. IFK Mariehamns Erik Sandvärn är den mest tongivande spelaren i samernas landslag. I november blir det, om kroppen håller, VM-spel mot de länder och territorier som inte är medlemmar i FIFA.

Även Åland kunde få ett medlemskap i NF-board, men i dagsläget är Ålands fotbollförbund inte intresserat.

SIDAN 15

Tisdag

24 oktober 2006 Nr 206 Pris 1,20 €

Tel 23 444

Noll TBE-fall efter sprutor

Men biverkningar har rapporterats

NYHETER. Inte ett enda nytt TBE-fall på Åland under hela året – utom en man som insjuknat utan att vara vaccinerad.

Så bra är statistiken efter de första tio månaderna med massvaccinering mot den fästingburna hjärninflammationen som särskilt svåra år lett till att 20-25 ålänningar har behövt sjukhusvård.

– Efter årsskiftet görs uppföljningen. Men det vi vet redan nu är att sjukdomen alltså minskat

starkt, säger **Ove Mattsson**, klinikchef för ÅHS primärvård.

Men för del del har vaccinet gett obehagliga biverkningar. **Doris Jansson** i Jomala Prästgården är en av de omkring en handfull vaccinerade som fått dras med långvarig värk efter sprutan.

– Inget är ju bevisat, men jag vet flera som drabbats, säger hon som också skrivit en insändare till dagens tidning.

SIDAN 5

Äventyrs-Pär i sin prototyp

NYHETER. Bröderna **Pär** och **Martin Löthman** med företaget Utskärs ab har utvecklat en ny båtmodell som skall användas för äventyrsexpeditioner med kunderna.

Hittills har man byggt fyra mindre prototyper, men den färdiga produkten ska vara över 4 meter lång och äventyrsturerna ska passa "precis vem som helst".

– Min mormors syjunta skall komma ut med oss och damerna i den är väl runt 80 år, säger Pär Löthman.

SIDORNA 10-11

Pär Löthman tar sig en provtur i prototypen av flytsparken.
Foto: ERKKI SANTAMALA

Svårt att välja däck

NYHETER. Det är inte så lätt att välja vinterdäck, inte bara för att alternativen är många. Testvinarna kan vara dubbelt så dyra som de regummerade däckerna, men är de dubbelt så bra? Nya Åland har prislistan och har pratat däck med däckhandlarna.

SIDAN 3

Snuslag genom ÅD

NYHETER. Ålandsdelegationen beslöt i går att klarera snuslagen enligt de implementeringar som landskapsregeringen är villig att göra, det vill säga att snus får säljas på åländska fartyg enbart när de befinner sig på svenskt eller internationellt vatten men inte på åländskt eller finländskt. SIDAN 5

Nästan 5 miljoner till

NYHETER. Ytterligare nästan 5 miljoner euro pålägg på årets klumpsumma – vad sägs om den tidiga julklappen till Åland? Ålandsdelegationen fattade beslutet i går. Det innebär att årets klumpsumma till Åland blir totalt nästan 181 miljoner euro, mera än under fjolåret. SIDAN 5

Fattade penseln igen

KULTUR. För 25 år sedan var han en aktiv konstutövare som ställde ut på gallerier i Västsverige. Efter ett långt uppehåll har **Stig Petrone**, pingstpastor i Mariehamn, nu fattat penseln igen och ställer ut oljemålningar i Pingstkyrkan. SIDAN 9

Messa Nyan!

Nya Åland 0457-323 44 44

Dagens ålänning

Gunvor Blomqvist
– se sista sidan

Nyankortsvinnare

Roger Grandell Nr: 330035

Vinner en Bingolott.
Vinsten skickas på posten.

Glad i choklad. Camilla Sokowski har låtit chokladen inspirera sig till en hel utställning med godsaker.
Foto: JONAS EDSVIK

Tryffeltröst i höstmörkret

KULTUR. Choklad blir man glad av! Det säger **Camilla Sokowski**, som arbetar på Café Eat i Mariehamn och är passionerat förtjust i choklad.

Nu för hon också in chokladen i konsten. På torsdag har hon vernissage på en utställning där temat är

just choklad. Choklad i olika former.

Bland annat visar hon en hel vägg med tryfflar i form av oljemålningar. Sextio stycken har det blivit. Dessutom kan man få se praliner och muffins i keramik och akvareller där godsaker kommer in i motiven.

Utställningen på galleri Salt är samtidigt ett avsked till Åland, eftersom Camilla i november skall flytta tillbaka till Sverige.

Nyan har träffat konstnären och tagit sig en titt på utställningen.

SIDAN 8

Ny tidtabell fr.o.m 30.10.2006

Gå in på www.airaland.com för mer information

AirÅland
www.airaland.com

Bokning även på tel. 17 110 eller hos din resebyrå

Alltid nära dig

24-29.10

Griskotletter
..... kg **6,20**

Nötlever även malen
..... kg **5,30**

Lätta linjen medwurst
100 g
(EP 16,90/kg) st **1,69**

Lördagskorv
500 g (EP 3,00/kg)
popsi st **1,50**

Flora margarin
i ask, 400 g
(EP 3,47/kg) st **1,39**

Grahamsemlor
5 st/300 g (EP 5,63/kg)
ÅLANDS BAKERY påse **1,69**

Kanelgiffjar
260 g (EP 8,81/kg)
Pågen påse **2,29**

Elovena havreflingor
1 kg
..... st **1,19**

EXTRA

God betjäning. För dig.

- **Mariehamn:** Citylivs, Klintens Livs, Malins Livs,
- **Brändö:** Einar Holmberg
- **Geta:** Getaboden

- **Föglö:** Föglöbutiken
- **Jomala:** Sven Mattsson
- **Vårdö:** Vårdö Närbutik
- **Saltvik:** Kvarnbo Butiken

PLUSSA

MÅNADENS PLUSSA ERBJUDANDEN

Satsumer
1,5 kg, påse Spanien
MED PLUSSAKORT
(EP 1,00/kg) st **1,50**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 1,32/kg) **1,99**

Shampion äppel
1,5 kg i påse, Polen
MED PLUSSAKORT
(EP 0,66/kg) st **1,00**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 0,99/kg) st **1,49**

Rostsemlor
Fazer, 6 st/390 g
MED PLUSSAKORT
(EP 4,08/kg) st **1,59**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 5,10/kg) st **1,99**

Ketchup
Heinz, 1 kg
MED PLUSSAKORT
..... **1,99**

UTAN PLUSSAKORT
..... st **2,49**

HK tunn tunna påläggsskivor
300 g
MED PLUSSAKORT

(EP 8,30/kg) st **2,49**

UTAN PLUSSAKORT
(EP 9,97/kg) st **2,99**

Nästa års åländska frimärken

Jultomten och vackra blommor

Allt från vackra åländska blommor till Haddon Sundbloms fryntliga jultomte. Det bjuder nästa års åländska frimärken på i motivväg.

I går presenterades Posten Ålands utgåvor för nästa år. De flesta av 2007 års frimärkskonstnärer är ålänningar, även om året börjar med en serie strandväxter av den isländske konstnären Örn Smári Gíslason den 1 februari.

Peter Bergström, Erkki Santamala, Kjell Ekström, Lasse Kärkkäinen och Jonas Wilén är andra konstnärer bakom fri- och andra märken som spänner över ett brett motivfält.

En speciell utgivningsdag blir det den 18 april när frimärket med Tove Janssons tavla, som hon målade åt "greven" Göran Åkerhielm och som fortfarande hänger i stugan på Källskär, ges ut.

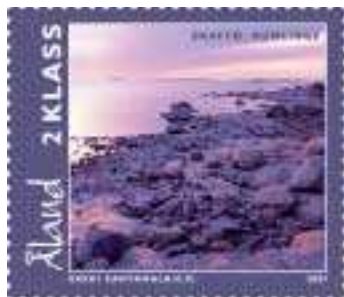
Här friar vi nog lite till de japanska samlarna, medger filatelichef Anita Häggblom.

Ett annat speciellt frimärke ges ut den 9 augusti under temat emigration. Åländske konstnären Haddon Sundblom, verksam i USA, är den som sägs ha avbildat den moderna jultomten (som har använts i Coca-Colareklamen) som Posten skaffat publiceringsrätten till.

Nästa års julmärken, som säljs till förmån för välgörenhet, görs av Andreas Dienert.

Årets julmärken har Juha Pykäläinen som upphovsman. Vi delar ut mellan 10.000 och 13.000 euro varje år. I år fick vi in ett 20-tal ansökningar om bidrag, och vi har beslutat att pengarna ska gå till föreningen Pussel familjen och de hörselskadade på Åland, berättar Postens vd Henrik Lundberg.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Barcelona nästa. Butikschef Gun-Britt Lyngander får resa till Barcelona efter att Getaboden vunnit tävling. Foto: JONAS EDSVIK

Getaboden vann tävling

I och med att Getaboden anslöt sig till köpman-nakedjan K-market har butiken fått ett uppsving. – Getaborna åker inte längre bort och handlar, utan kommer hit, säger butikschef Gun-Britt Lyngander.

Nu har Getaboden blivit en av de tio butiker som bäst ökade sin försäljningsprocent under sommaren och nästa vecka bjuds Gun-Britt Lyngander på en resa till Barcelona.

Getaboden deltog i en tävling för K-extra butikerna, där det gällde att öka sin försäljningsvinst mest från maj till september. Getaboden blev en av de tio bästa butikerna i landet och som pris för en av butiksägarna resa till Barcelona med de andra vinnarna. – Det är min man Janne som skött alla papper kring tävlingen men han ville att jag skulle fara. Jag blir borta under ett långt veckoslut i början av november, säger Gun-Britt Lyngander som varit köpman i sexton år.

– Det skall bli intressant att resa tillsammans med de andra som vunnit i riket, det är ju som att träffa kollegor och vi kan utbyta erfarenheter.

I Barcelona skall de bland annat besöka en vingård och vara med på en stadsrundtur.

Roligt igen

I februari anslöt sig Getaboden till K-markedkedjan och Gun-Britt Lyngander är mycket nöjd med beslutet.

– Man klarar sig inte ensam längre. Nu har vi kunnat sänka priserna och getaborna har upptäckt att vi blivit billigare. Det är roligt att vara köpman igen, vi ser ljuset i tunneln.

KARIN ERLANDSSON
karin.erlandsson@nyan.ax

Nio vill bli socialdirektör

Ytterligare fyra personer har sökt tjänsten som socialdirektör i Mariehamn. Dessa är **Susanne Lehtinen**, chef för socialförvaltningen i Kyrkslätt, **Birgitta Forsberg** socialdirektör i Uppsala län, **Lenart Nyman** kommundirektör i Skinnskatteberg och **Sten Eriksson** från Mariehamn.

De fem tidigare sökande är **Christina Kaloinen** från Fagersta, **Johan Mattsson** från Eckerö, **Jan Mattsson** från Mörby, **Kurt Forsman** från Kökar och **Leif Persson** från Enske. (as)

Toppdäck eller regummerat?

Vinterdäck ett svårt val

Allt fler frågar efter toppdäcken, menar Calle Mattsson på TB-Bilmack-en.

Det är däck som är efter år vinner biltidningarnas däcktester, men de är också minst dubbelt så dyra som de regummerade däck.

– Regummerat räcker bra till för de flesta, och så har man råd att byta lite oftare, säger Conny Rundberg på Rollic.

Han får medhåll av Stefan Nordqvist på Nordson.

– Vi har hållit på i 23 år med regummerat och det är ett bra alternativ. Det funkar hur bra som helst och har välkända mönster som Nokias Hakkapellitta.

Så har de båda däckfirmorna också regummerade däck, det vill säga däck med begagnade stommar och ny slityta, i sitt sortiment.

En nyhet

Det har inte Calle Mattsson på TB-Bilmacken, men han har en däcksnymhet i lågpris-klassen i år, japanska Falken.

– Falkendäck har funnits länge, bland annat är de stora inom motorsport. Det skall bli spännande att se hur vinterdäcken fungerar.

Han har också ett annat alternativ till lägre pris än de stora, Semperit, som har äldre Gislaved-mönster i sina däck.

– De däck har kunderna varit mycket nöjda med, säger Calle Mattsson.

Vinnarna

Annars har han vinnarna i Teknikens världs däckstest, Continental Winter Viking 2 och Gislaved Nordfrost 5 i lager.

De däck är i topp också i Vi bilägares och Aftonbladets dubbdäckstest, tillsammans med Nokian Hakkapellitta 5, Michelin X-Ice North och Bridgestone Noranza.

Både Nokian och Gislaved har kommit med nya däck i år. Nokians fyrkantiga dubb har i det nya däck blivit helt och hållet fyrkantigt, inte bara i kärnan.

Dubbelt upp

Toppdäcken kostar på Åland 146-167 euro per däck i dimensionen 195/65-15, en vanlig dimension på medelstora familjebilar. Lågprisdäcken kostar runt 100 euro per däck, medan de regummerade däck kostar cirka 70 euro.

Prisskillnaden är avsevärd när man skall ha alla fyra däck samtidigt. Du får två regummerade däck för ett toppdäck grovt räknat. Men skall man spara in på däck? Det handlar ju om trafiksäkerhet.

– Det finns skillnad mellan däck, men med det föret vi har fungerar det bra med de billigare däck, menar Stefan Nordqvist.

Förbehåll

Conny Rundberg kan också rekommendera de regummerade däck, med med vissa förbehåll.

– Visst är det säkrare med ett bättre däck i vinterföre, men vi kör så mycket på asfalt att dubben är den proble-

Alternativ. Calle Mattsson på TB-Bilmacken, har testvinnare i sitt vinterdäckssortiment, men också goda alternativ för medelbilisten för en mindre peng. Gislaved Nord Frost vs Semperit Ice Grip. Foto: ERKKI SANTAMALA

Mer alternativ. Stefan Nordqvist vid Nordson, tror att regummerade däck passar till de flesta åländska bilisterna. Foto: ERKKI SANTAMALA

Dubben viktig. Asfaltkörning nöter mycket på dubben. Det är viktigare att ha ordentligt med dubb kvar än att ha en testvinnare under bilen, menar Conny Rundberg vid Rollic. Foto: ERKKI SANTAMALA

matiska faktorn. När däck är nerslitna till 5 millimeters mönsterdjup, är dubben förbrukad oavsett vilket däck du har.

Enligt Conny Rundberg köper ålänningarna mycket mer regummerat än på andra orter och är beredda att byta däck oftare.

– De regummerade däck tillverkade i Norden har sina gummiblandningar och mönster från Norden, Nokia till exempel, som vi vet är av bra kvalitet. Jämfört med kinesiska och koreanska däck är det mycket bättre i vinterföre med regummerat.

En faktor till är förstås hur mycket man kör på vintern.

Valet är inte lätt. Men huvudsaken är att vinterdäcken är i gott skick.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax
tfn 528 442

DUBBDÄCK

Dimension 195/65/R15	Rollic/Esso	Nordson	Shell Service	TB-Bilmacken	JS-däck
Nokian HP5	167,-	146,-	167,-	—	—
Nokian HP4	156,-	146,-	156,-	—	—
Michelin X-Ice	137,-	127,-	137,-	—	—
Gislaved NF5	—	—	—	150,-	—
Continental WV2	—	—	—	158,-	—
Goodyear UG500	133,-	—	133,-	—	—
Pirelli Winter Carving	117,-	129,50	117,-	—	—
Klébér Kapnor	120,-	—	120,-	—	—
Nordman I	—	99,-	—	—	—
Falken	—	—	—	91,-	—
Nankang	—	—	—	—	80,-
Kumho KW 19	—	—	—	—	95,-
Semperit Ice Grip 2	—	—	—	114,25	—
Barum	—	—	—	109,-	—
Sava Eskimo Ice	88,-	—	—	—	—
Regummerat:					
Ecotop	—	73,-	—	—	—
Ässä	71,40	—	71,40	—	—
Ecotyre	—	—	—	—	65,-

(Alla priser per däck inklusive balansering och återvinningsavgift.)

Dags för däckbyte

Först när den första snöflingan dalar till marken, eller när blixthalkan slår till, brukar vinterdäcken tas fram.

Men det är en sanning med modifikation, redan nu har åländska bilister bytt däck, fast den varma hösten håller i sig.

– De är riktigt duktiga i år, särskilt de som har skiftesarbete. Man kan ju inte veta vilken morgon det är halka och då är det bättre att ha däck på bilen, säger Conny Rundberg vid Rollic.

En bidragande orsak kan vara snöovädret norr om oss

den senaste veckan, ett väder som aldrig nådde hit, men som gav en viss föraning om vad som väntar. Och för ett år sedan var det just den här dagen, den 24 oktober, som första snön föll.

– Nog har däckbytena kommit igång lite lätt. Särskilt bland de som skall ut och åka utanför Åland, säger Calle Mattsson vid TB-Bilmacken.

Från 1.11

Från den första november är det tillåtet att ha dubbdäck på bilen, eller när föret är sådant att det behövs. Polisen brukar inte slå ner på de bilister som är lite tidigare ute, särskilt som

det handlar om några dagar.

Vinterdäck måste man ha på bilen månaderna december, januari och februari. Dubbdäcken får vara på till annandag påsk, eller till den sista mars ifall påsken är tidigare.

Stefan Nordqvist vid Nordson tycker att bilisterna kan lämna in sina däck färdigt på förhand till sin däckhandlare.

– Dom kan bra ligga här och ses över så de är klara att montera på när det är dags. Annars kan det vara två dagars leveranstid när första snön kommer.

ULF WEMAN
ulf.weman@nyan.ax

Åländska elever i världstopp

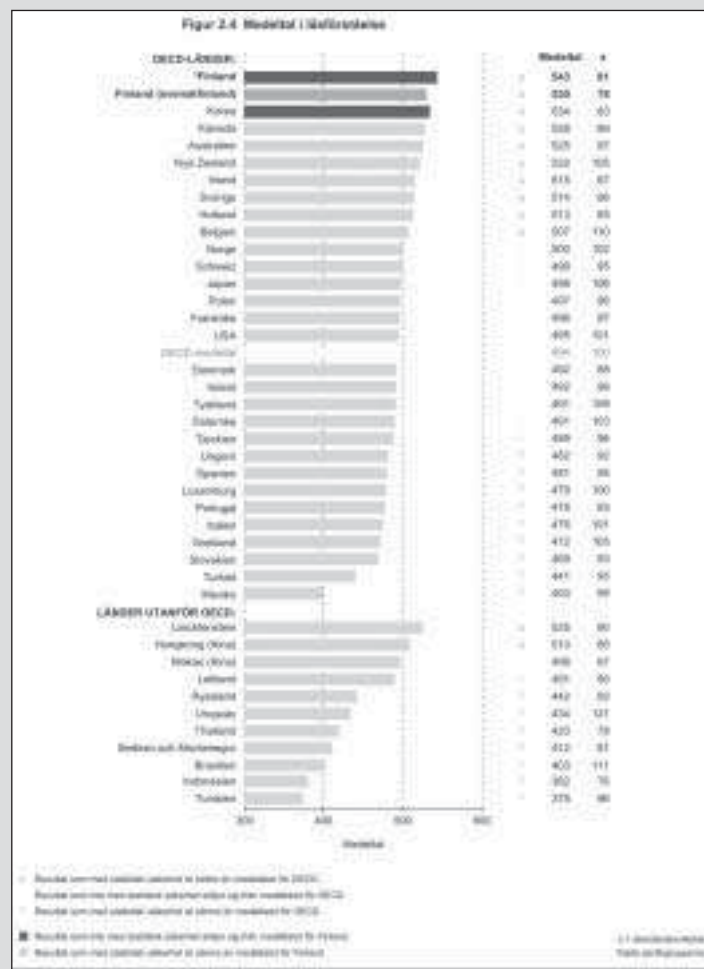
I täten! Åländska elever håller sig framme är bland de bästa världen visar det sig i en internationell undersökning av 15-åringars teoretiska kunskaper. På bilden är det elever som stormar fram i ett skolmästerskap i stafett. Foto: ERKKI SANTAMALA

Konstaterar. Landskapets skolchef Stina Colérus kan konstatera att de åländska 15-åringarnas något sämre resultat bland annat beror på föräldrarnas lägre utbildningsnivå, men menar att det inte behöver vara negativt.

Sverige påverkar. Att inriktningen på den åländska skolan är en blandning mellan Sverige och Finland ser kulturministern Camilla Gunell (s) som en bra sak.

Doris Jansson i Jomala fick långvarig värk efter TBE-sprutan

Inte den enda drabbade

– Inget samband med TBE-sprutan är bevisat, men efter den fick jag värk som jag inte haft förut. Och värken sitter kvar. Det säger Doris Jansson i Jomala Prästgården till Nya Åland.

Hon är en av de cirka 16.000 ålänningar som hittills massvaccinerats mot den fästingburna hjärninflammationen TBE. Den 31 januari fick hon den första sprutan och ungefär en vecka senare började hennes problem som en otäck värk i kroppen, skriver hon i en insändare i dagens tidning. Ena dagen värkte armarna, andra dagen något av benen. Värken flyttade sig och stannade till slut i lår och höfter. Varje steg var förenat med smärta, beskriver hon.

I augusti fick hon remiss till fysioterapi. ”Det var som att börja från nära 0-läge med att träna upp musklerna igen”, skriver hon som nu har blivit något mera rörlig även om hon inte är helt återställd.

– Jag vill inte skrämma någon från att ta den tredje sprutan som snart blir aktuell, men jag önskar få information från läkarna om hur många som drabbats av biverkningar. Jag känner till flera som drabbats, och med min insändare vill jag väcka debatt så att också andra som fått biverkningar hör av sig, säger hon.

Ett 10-tal personer

Av dem som har vaccinerats hittills har ett tiotal personer fått besvärande biverkningar, och ungefär hälften av dem har fått långvariga biverkningar, uppger hälsocentralläkare **Mogens Lindén**.

– Alla biverkningar som kommit till vår kännedom har rapporterats till Folkhälsoinstitutet som sammanställer statistiken. En anmälan ska också göras till Patientförsäkringscentralen som handhar eventuella ersättningsfrågor. Där kan handläggningstiden vara omkring ett år.

Drabbad. Doris Jansson i Jomala är nu på väg tillbaka till full rörlighet efter att ha drabbats av biverkningar av TBE-sprutan i januari i fjol. Hon är en av en handfull vaccinerade som sjukvården känner till som fått långvariga besvär.

Foto: JONAS EDSVIK

Alla vaccinationer, liksom medicinering, innebär alltid en viss risk för biverkningar, påpekar han.

– Vi har stor förståelse för dem som får biverkningar av vaccinet och det är väldigt viktigt att de personerna får hjälp. Mitt intryck är ändå att de som drabbats av biverkningar har varit förhållandevis få, ungefär en promille av alla vaccinerade. Vi vet att risken att drabbas av TBE på Åland som mest har varit ungefär en på tusen personer. Det är mot bakgrund av detta som vaccinationskampanjen ska ses. Vaccinationen ger ett livslångt skydd om man följer vaccinationsschemat. Det är den avvägningen av riskerna som folkhälsoinstitutet har gjort, säger Mogens Lindén.

TBE, som är en förhållan-

devis allvarlig sjukdom, kräver ofta sjukhusvård.

Ove Mattsson, klinikchef inom ÅHS primärvård, berättar att han känner till några stycken som fått biverkningar i form av ledvärk och allmän sjukdomskänsla, men att det inte är klarlagt om det finns ett orsaks- eller tidssamband mellan spruta och symtom.

– Det vi vet är att vaccinationskampanjen gett resultat. Vi har ingen hittills i år som insjuknat i TBE. Vi känner till ett fall, men den personen var inte vaccinerad.

Först efter årsskiftet görs en ordentlig uppföljning. Under särskilt svåra år har upp till 20-25 personer på Åland behövt sjukhusvård efter att ha fått TBE.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Fästingburen. En av tusen ålänningar riskerar att få TBE, Tick Born Encefalitis (fästingburen hjärninflammation), efter fästingbett. Efter vaccinationskampanjen har inget nytt TBE-fall registrerats, utom en ovaccinerad man.

Foto: ERKKI SANTAMALA

ÅD säger ja till snuset

Ålandsdelegationen beslöt i går att klara snuslagen. De oklarheter som finns anses inte kräva att lagen fälls.

Snus-ja. Ålandsdelegationen godkänner landskapsregeringens tolkning av snusförsäljningsförbudet. Nästan anhalt är presidenten.

gens definition av begreppet snus som möjligen skiljer sig från definitionen i det EG-direktiv som förbjuder försäljning, förklarar landshövding **Peter Lindbäck**, ordförande i Ålandsdelegationen.

Den andra oklarheten är att ÅD tolkat det hela så att lagen inte behöver implementeras fullt ut, det vill säga att all snusförsäljning måste upphöra.

– En implementering som

görs bara delvis utgör ingen grund för att fälla lagen, så länge den implementering som görs är korrekt. Detta har slagits fast i en tidigare dom i Högsta domstolen, säger Peter Lindbäck.

ÅD:s tolkning är att oklarheterna inte utgör grunder för att fälla lagen.

HD-utlåtande?

Nu är det justitieministeriets sak att avgöra om beredskap finns att föredra lagen för presidenten eller om det finns skäl att få ett utlåtande av HD. Presidenten kan inte lägga in veto mot lagen ifall HD-utlåtandet saknas.

En annan sak är sedan vad EU-kommissionen anser. Att ÅD, och möjligen också presidenten, säger ja till tolkningen av snuslagen betyder inte att kommissionen ger grönt ljus.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Nästan 5 milj till i klumpsumman

180 miljoner totalt för år 2006

Årets klumpsumma späds på med ytterligare 4,7 miljoner euro. Totalt uppgår den till 180,8 miljoner euro för 2006.

I går beslöt Ålandsdelegationen att lägga till de extra miljonerna. Orsaken är att staten fått in mera pengar via två tillägsbudgeter under året, och på så sätt ökar också återbäringen till Åland.

Landshövding **Peter Lindbäck**, ordförande i Ålanddelegationen, har kollat siffrorna som hastigast över hur klumpsumman utvecklats under åren.

Från 1993, det första året med nya självstyrelselagen, och fram till år 2000 växte klumpsumman rätt mycket för varje år. 2000 var klumpsumman omkring 170 miljoner euro.

– Sen planade kurvan ut och åren 2001-2003 var summan så gott som oförändrad. Då fick landskapet budgetproblem och måste ta upp lån för att klara alla utgifter, minns han.

För första gången når klumpsumman nu upp över 180 miljoner euro. Men, påpekar landshövdingen, det finns inga skäl till att tro att kurvan fortsätter uppåt ett nytt år.

– Åtminstone de indikationer som vi fick när vi träffade finansministeriets tjänstemän i augusti tyder inte på något sådant. Summan stabiliserar sig troligen kring 180 miljoner euro.

2005 var ett undantagsår – då steg klumpsumman tack vare stora statliga inkomster i form av utförsäljning av statlig egendom och ovanligt stora fordonskatteintäkter. (ao)

Smet efter krock i Eckerö

■ En kollision skedde på lördagen mellan två personbilar i rondellen i Eckerö Storby. Den misstänkta parten körde iväg utan att ge sig tillkänna. Inga personskador uppstod, dock skador på fordonen.

Händelsen rubriceras som äventyrande av trafiksäkerheten.

Fortkörning och rattfylleri

■ Ett fall av misstänkt rattfylleri inträffade på söndagen. En förare av en personbil stoppades i en kontroll i Västerhamn och blåste då 0,63 promille.

Även fem fall av hastighetsöverträdelser har registrerats av polisen senaste helg.

Fortast gick det för en förare i Hammarland Näfsby som körde 114 kilometer i timmen på 70-område. Detta ledde till 10 dagars körförbud och en strafforder för äventyrande av trafiksäkerheten.

Snattade på färja

■ Tre anmälningar om snatteri har inkommit till polisen under helgen.

Natten mellan torsdagen och fredagen förra veckan tog någon en plånbok ur en handväska ombord på m/s Isabella.

En pulversläckare tillgreps från båthamnen i Mariehamn Lervik på lördagen. Och från servicehuset vid Jomala kyrka har någon tagit två lås av märket Abloy. (ab)

Golvbyte drar ut på tiden

■ Det fuktskadade golvet i biblioteket i Rangby skola i Saltvik pikas upp som bäst. Det handlar om cirka 100 kvadratmeter betonggolv som skall bort och därefter skall ett nytt golv läggas.

Byggnadskommitténs ordförande **Jan Lindgrén** tror inte att biblioteket blir inflyttningsklart före jul. Det nya golvet måste få tid på sig att torka ordentligt.

Enligt preliminära beräkningar kostar golvarbetet totalt kring 9.000 euro men det är ännu oklart varför fuktskadorna uppstått och vem som skall stå för den merkostnaden.

Biblioteket är nu tillfälligt inhyst i skolans gymnastiksal vilket i sin tur betyder att gymnastiktimmarna måste hållas på annan plats.

Avvisad anmälde

■ En person, som avvisats från restaurangen Dinos i Mariehamn på lördagen, har anmält ordningsvakterna för misshandel. Detta efter att ”smärta uppstod vid avvisandet.”

■ **Polisen** har gjort husrannsakan hos en person som misstänks för narkotikabrott. Man påträffade utrustning som misstänks användas vid narkotikabruk.

Dop

Malte Lars Michael Hartvik döptes i söndags, den 22 oktober, i Eckerö kyrka. Han är son till Jessica Eckerman och Thomas Hartvik i Mariehamn.

Nicolas George Börje Cederberg döptes i lördags, den 21 oktober, i Hammarland kyrka. Han är son till Agnetha Hasselberg och Daniel Cederberg i Hammarland Kattby.

Amos Lars Marcus Hagman döptes i lördags, den 21 oktober, på Lemböte lägergård. Han är son till Jeanette Hagman och Markus Koskinen-Hagman från Mariehamn.

Morgan Carl Axel Larsson döptes i lördags, den 21 oktober, i Margaretagården i Mariehamn. Han är son till Anette Elisabet Lindström från Jomala och Hans Gerald Larsson från Mariehamn.

Vi firar 0-15-åringar

Noel Runersjö i Mariehamn fyller 5 år i dag tisdag, den 24 oktober. Många gratulationer på den stora dagen får lillbrorsan av storasyster Ellie, mamma, pappa och hunden Arne.

Hugo Hachem i Eckerö fyller 11 år i dag tisdag, den 24 oktober. Han gratuleras på födelsedagen av mamma, pappa, Maeva, Lena och mommo.

Det är elever från Brändö skola, åskurs nio, som jobbat med egna skolprojekt och på så sätt deltagit i firandet kring 100-års jubileet av allmän och lika rösträtt. Precis som elever från Föglö grundskola. I gårdagens Nya Åland nämndes en annan skola i sammanhanget.

Gratulerar

60 år

Lars Porko
Namn: Lars Porko.
Född: den 1 november 1946 i Föglö Degerby.
Bor: i Mariehamn.
Yrke: vd för Ålands Penningautomatförening, PAF.
Familj: frun **Eva**, samt barnen **Lena** och **Johan**.
Födelsedagen: Bortrest, men firar med mottagning för alla som vill, fredagen den 27 oktober klockan 14.00-16.00 i Casino PAF på Torggatan 14 i Mariehamn. I stället för blommor kom ihåg Ålands Barnfond ÅAB 660100-117000.

Då samlas julpaket

Med anledning av artikeln i gårdagens tidning om Hoppets Stjärnas Julpaketinsamling meddelas att den pågår 2-25 november på måndagar och torsdagar kl.19.00-21.00, samt lördagar 10.00-14.00 (Ej Allahelgonadagen!) på Köpmansgatan 4 (City Sport och Cykels f.d. lokal).

Efterfrågan på ekomjolk växer

En svensk rapport som publicerades i förra veckan visar att efterfrågan på ekologiskt producerad mjölk i Sverige ökar hela tiden, efterfrågan är nu större än produktionen. På grund av en felskrivning i ett pressmeddelande från Agenda 21-kontoret på Åland framställdes det i gårdagens Miljön & vi som om förhållandet var det motsatta.(ab)

Dalbo Affärsfastigheter Ab, Jomala, har registrerats i handelsregistret. Bolagets verksamhet är att äga, besitta och hyra ut samt bedriva handel med värdepapper och fastigheter. Enligt anmälan är aktiekapitalet 8.000 euro och **Tomas Brunberg** är styrelsens ordförande.

Någon har gjort inbrott i en båt i Mariehamn Lervik den 10 oktober. Bland annat stals en 25 liters bensintank, sjökort och ett kastspö.

Välkänd pastor på återbesök

Välkände pastorn Jean-Erik Mårtensson kommer till Åland inkommande veckoslut för att medverka i en mötesserie i Pingstkyrkan i Mariehamn.

Mårtensson var på 60-talet med och startade Nattmissionen, sedermera Socialmissionen, under sin verksamma tid på Åland.

I början på 60-talet kom pastor Jean-Erik Mårtens-

son till Åland som pastor för Pingstförsamlingen och stannade cirka tio år. Han hann under den tiden göra sig välbekant för det stora flertalet ålänningar.

Med ett hjärta som brann för hemlösa och alkoholskadade var han med och startade Nattmissionen som efter några år övergick till Socialmissionen.

Under hans år på Åland var det rätt många som blev hjälpta och räddade till ett nyktert och meningsfullt liv,

informerar **Doris Jansson** i Jomala.

Flera böcker

I början på 70-talet flyttade han med sin familj flyttade till Sverige och där fortsatte han verksamheten bland samhällets olycksbarn. Många tv-program har till exempel sänts från familjens camping Västervåg i Göteborg – där olyckliga människor tagits om hand, fått ett ”litet” hem och fått känna att de har ett värde som människor.

En annan sak som ligger Mårtenssons hjärta nära är enheten bland de kristna –med sorg har han sett splittringar och sår skära mitt igenom församlingar och kyrkor, berättar Doris Jansson.

Han har också skrivit ett flertal böcker, hans senaste bok ”Vi i Pingstkyrkan och våra nya Apostlar” berör just dessa aktuella ämnen.

Veckoslutets mötesserie har rubriken ”brevet från Ceca-rea”. Allmänheten hälsas välkommen. (m-ll)

OBS! Det händer

TISDAG 24.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Fjalar** och **Rasmus** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "The Sentinel". F-15. Filmen fick två stjärnor av Nyans recensent.

Musik
● **Jomala Rönngården kl 18.30.** Accordion Club.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Bar dj.
● **Parks bar kl 21.00.** Bladad musik från baren.

Skogsdag
● **Finström Godby, Ålands skogsägarförbund kl 19.00.** Aktuellt inom virkeshandeln och skogsvården, information om de nya åtgärdsprogrammen inom skogsbruket, nyheter från energivirkesområdet.

Tv
● **FST5 kl 20.20.** Fritidsmagasinet Strömsö. I Strömsö idag bjuds det på pumpapaj. Jim gör en klädställning och Lee en mjuk kaktus att sitta på och indianhörnan blir färdig. Elisabeth åker till Evijärvi och försöker sig på stockflottnig. Gäster i strömsösoffan är Anna Häggblom och Andreas Bergvik. Tillsammans med Susanna

diskuterar de hur olika människor vill bo, det handlar om konceptbyggande. Programledare är Susanna Ström-Wilkinson.

ONSDAG 25.10

Dagens namn
● Kom ihåg att gratulera **Yvonne** på namnsdagen.

Bio
● **Bio Savoy kl 19.30.** "The Sentinel". F-15. Filmen fick två stjärnor av Nyans recensent.

Kulturfrukost
● **ITiden Elverksg. 10 kl 8.30-9.30.** Arn-Henrik och Minna-Lotta Blomqvist inleder om Ällywood – film-

skapande på Åland.

Kvinnors rösträtt 100 år.
● **Stadsbiblioteket kl 18.30-20.00.** Samtal kring moderna kvinnliga författare eller kvinnoöden. "Att leva sitt liv med sig själv och andra". Hanne Ørstavik; Prästen, krisitna Lugn; Hej då, ha det så bra!, Carina Karlsson; Svarta klasar och Christine Falkenland; Trasdockan.

Nöje
● **Arkipelag nattklubben kl 22.00.** Dj Tony.
● **Parks bar kl 21.00.** Trubadur Aki Rihilahti.
● **Dinos bar kl 22.00.** Made in Thailand.

kl. 14.20. Info: Buss-Bosse tel 0400 537 131.

Trädgårdssällskapet Ålandsfuchsian: Föreläsning med Gunnel Carlsson, programledare för Gunnels Gröna i SVT, i Handelsläroverket söndag 29.10 kl.14.00. Kaffeservering kl.13.30. Medlemmar gratis inträde, icke medlemmar 10 e.

Hoppets Stjärna: Kenya-afton med filmvisning hålls i Röda Korsgårdens matsal måndagen den 30 oktober kl.19.00. Elisabeth Lundell berättar om barnhemmet och arbetet med aidsdrabbade barn i Kisumu. Böcker , skivor och julkort säljs till förmån för barnen. Alla faddrar och övriga intresserade är hjärtligt välkomna!

Mariehamns pensionärsförening: Bouléspelandet börjar onsdag 1.11 kl 13-15.00 i Bal-tichallen. Alla hjärtligt välkomna.

Jan Karlsgårdens vänner: Välkommen att delta i Lillajulmarknaden på Jan Karlsgården lördag 2.12 kl 10.00–15.00. Anmälningar senast tisdag 31.10 till projektledare Marc Blumenthal, tel 040 504 79 10, e-post: marc.b@luukku.com

Kom ihåg

Föreningen Vårt Hjärta: Alla hjärtebarnsföräldrar önskas välkomna till HandiCampen tisdag 24.10 kl. 19.00. Ingång norrifrån, Skarpansvägen 30. Distriktschef Hillevi Smeds från FPA informerar. Hjärtligt välkommen.

Ålands marthadistrikts hemslöjdssektion: Möte onsdag 25.10 kl 13.00 hos Sol-Britt Kärkkäinen i Mariehamn.

Norra Ålands pensionerer: Sångkafé i Rosengård på onsdag 25.10 kl 14.00. Sture leder sången till musik av Christer.

Röda Korsgården: Mattas-klippningstalka onsdag 25.10 kl 9.00.

Röda Korset, Ålands Distrikt: Höstmöte torsdag 26.10 på Föglö på Enigheten kl 19.00. Avdelningarna utser sina representanter till mötet och meddelar dessa till distriktet. På mötet behandlas stadgenliga ärenden. Under mötet får vi också höra distriktsordförande Birger Ch. Sandell berätta om sin resa till Mosambique i somras.Välkomna.

Tai Chi föreningen Vita Tranan: Senaste nybörjarkurs på Ålands Yrkesskola blev inställd

pga för få deltagare. Vi gör ett nytt försök helgen 28-29 okt, kl 10-13 och 15-18 båda dagar. Kursen passar också för dem som vill repetera och/eller gå vidare i Slow Set. Förfrågningar och anmälningar till Agneta Hansson, tel 040 053 71 01.

Föreningen Vårt Hjärta: Månadsmötet måndag 30.10 kl. 19.00 i Ålands hotell- och restaurangskola. Läkare Mats-Ola Mattsson håller föredrag om hjärtinfarkt.

Power club/Teen smart: Höstmöte tisdag 31.10 kl 19.00, Skarpansvägen 28. Hjärtligt välkomna! Frågor? Ring 0457-344 55 00.

Ålands färavelsförening: Fårklippare på inkommande vecka 46. Info och bokningar Mia 0457 548 34 91. Hör av dej snarast om du behöver hjälp med klippningen.

Ålands färavelsförening: Konsulenten kompledig vecka 45 och 46.

DUV: Kom ihåg att anmäla dig till DUV:s syskonläget på Lottenberg 28-29 oktober. Anmälan till Susan på kansliet tel. 527 371 senast tisdag 24.10.

ningsintäkter till Emmaus Internationals solidaritetsfond. Det åländska bidraget öronmärks för att användas i arbete som förebygger människohandel men också som riktat sig till att hjälpa och stöda de unga kvinnor som fallit offer för slavhandeln.

Kampen mot att bekämpa människohandel är ett av Emmaus Internationals tre prioriterade verksamhetsområden. De övriga är rätten till rent vatten samt etisk

finansiering.

Du kan fynda i butikerna på Köpmansgatan där vi har 50 % på allt utom rättvisemärkta varor.

Besök även Emmaus Byggetur och Möbelreturen Katapult. Även de skänker sina dagskassar till solidaritetsarbete.

PusselFamiljen

■PusselFamiljen välkomnar till filmvisning. Ålands mu-

seums filmsal tisdagen 24/10 kl.18.00.

Vi visar komedin ”Varannan vecka” av **Måns & Felix Hergren.** Ämnet är separation, singelliv och nyförälskelser...

I vår familj finns plats för många familjemedlemmar. Är du nyfiken på föreningen - Kom och träffa oss! Behöver du barnvakt?

Messa eller ring till Bubblan, telefon 0457 343 16 03. Vill du veta mer - www.pusselfamiljen.ax

TACK

Ett varmt tack till alla som deltagit i vår stora sorg och som med tankar, ord, blommor samt inbetalningar hedrat minnet av **John Snällström**
Tack även till personalen på omsorgshemmet Nygård.
De anhöriga

TACK

Ett varmt tack till alla som hedrat minnet av vår kära **Edith Dahlström**
Tack även till Trobergshemmet för god omvårdnad
Yrjö och barnen

Emmaus

Solidaritetsdag den 24 oktober i alla Emmausbutiker.

På FN-dagen nu på tisdag skänker Emmaus returbutik, Antikvariat- och världsbutik Pierre och Cirkeln sina försälj-

Myndig!

Fira din 18-årsdag i Nya Åland

Har du en 18-åring som du vill fira?
Har du ett fotografi?

Låna ut det till oss så blir hon/han firade
i Nya Åland. Det är gratis.

Skicka bild och kontaktuppgifter till
Nya Åland, Pb 21, 22 101 Mariehamn
eller mejla redaktion@nyan.aland.fi
eller besök oss på Uppgårdsvägen 6.

Nya Åland
☆☆☆☆
www.nyan.aland.fi

Av kärlek till chokladen

Var så god! Camilla Sokowski visar sextio olika tryffeltavlor i sin utställning på temat choklad.

Camilla Sokowski älskar choklad i alla former. Hon har bakat många härliga chokladkakor i sitt arbete på Café Eat i Mariehamn. Men hon har också en konstnärlig sida. Nu ställer hon ut bland annat tryfflar i olja och praliner i keramik på galleri Salt.

– Jag är väldigt förtjust i choklad, det är så gott och dessutom nyttigt. Man blir helt enkelt så glad av choklad, säger Camilla om sin passion och sitt tema.

Det var i början av året som hon kom på att hon skulle skapa något på temat choklad. Inspirationen hämtade hon i sitt arbete på caféet.

– Jag blev också jätteglad över att jag fick möjlighet att ställa ut här på Salt, säger hon.

Hon hoppas att hon kunnat skapa en lustfylld och glad utställning som gör besökarna på bättre humör i höstmörkret.

– Temat passar ju bra inför julen och all den choklad som man kan se fram emot då.

När Nyan kommer på besök håller Camilla ännu på och hänger sin utställning.

– Den här väggen skall jag fylla enbart med tryfflar, jag har målat sextio stycken olika, förklarar hon.

Roligt arbete

Tryfflarna är oljemålningar på duk i litet format. Kanel, kaffebönor, körsbär och mycket annat utgör dekorationerna. På frågan om det varit lika roligt att arbeta med tryffel-målningarna som det är att göra riktiga tryfflar eller baka chokladkakor på caféet blir svaret.

– Lika roligt, men doften är

förstås inte lika god som när man bakar på riktigt.

Riktiga bakverk luktar ju inte terpentin.

Akvarell, keramik

Utöver de målade tryffeltavlorna ställer Camilla Sokowski också ut en hel del akvareller, bilder ur ett slags sagoland där choklad och bakverk spelar en roll i motiven.

Dessutom visar hon keramik, bland annat stora fat och hängande mobiler med praliner och muffins. En stor korg har hon fyllt med stenar målade som chokladägg och med tänkespråk i guld på. Också här handlar det om glädje och optimism. ”Våga leva ditt liv”, ”Säg något positivt till andra människor”, ”Slut fred med dig själv”, ”Sluta spela börja leva”, för att bara nämna några.

Chokladstenarna får utställ-

Akvareller. I utställningen ingår akvarellmålningar med godsaker och sagoteman.

ningsbesökarna gärna hålla i handen.

Flyttar snart

Camilla Sokowski berättar att hon kom till Åland från Sverige år 1999. Ursprungligen kommer hon från Polen.

Redan i Sverige målade hon, men sedan blev det ett uppehåll innan hon satte i gång igen. Under mellantiden gick hon på keramikkurser i Medis med **Sonja Backman** som inspirerande lärare. Utställningen på Salt är hennes första helt egna. Tidigare har hon bara ställt ut på de samut-

ställningar som Medis ordnat.

Samtidigt är utställningen ett tack och ett avsked till Åland. Redan i november flyttar Camilla nämligen tillbaka till Sverige.

Vernissagen, där Camilla lovar bjuda också på riktig choklad och tryffel är på torsdag kl. 19-21 och utställningen kan ses till den 25 november.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Martin Högstrand

KRÖNIKÖR

Tid för långsamma tankar

När hösten är kall börjar vi fantisera oss bort till andra klimatzoner. Vi föreställer oss varma kvällar i spanska kuststäder, paradisoar i franska Polynesian eller kanske – om vi tillhör en ung generation – månader av surfing på Sri Lankas östkust. Sommarljuset blir förrädiskt allt snedare och allt mer trängt av kyliga nätter. En tid av längtan börjar, en tid när våra tickande hjärnor fabricerar önskningar. Vi drabbas av det milda begäret att drömma.

Man betraktar gärna hösten som en utdragen årstid. Saknaden av den stänkande hettan på sommarstället stiger och föder känslan av vemod; man minns klirr av belgiska ölbuteljer på uteserveringar. Mitt i allt är det trendigt att gå långa skogspromenader eller att läsa skönlitteratur. Dagarna börjar gissla med blåst och regn; det mesta är ruskigt och lämpat för olästa böcker. Hösten är kall, trög och långsamt dödande – dystra kvällar och tidiga morgnar.

Under helgerna sitter man kanske framför den knastrande brasan och skummar en samling med dikter. I höstens molokenhet finns alltid behovet av att läsa poesi; som om litteraturen var en okänd kontinent värd att utforska. Månader av sömrig halvdager ligger framför en; man grumsar trött över sin läsning. Tillvaron

fram till jul är fullpackad av alldagligheter, frusna fingrar och förkylningar.

Man lägger undan sin bok och börjar tänka på nödlösningar; ska man åka till London eller Paris? Kanske du kan få loss en vecka i oktober eller november för att hälsa på en avlägsen släkting. Men du slår bort tanken. London är höljt i sin famösa fog, Paris är ett virvar av gator och pråliga byggnader i vit marmor – du misstänker att dina släktingar är otacksamt upptagna; de välkomnar dig nog inte.

Om hösten är det lätt att glömma den ljumma innevärmn och nöjet i att slumra med en gastkrmande deckare i famnen. Du tragglar dig fram med sömndrucket sinne. Om nätterna ser man ut på en omgivning som är becksvalt; himlen är beströdd med briljanter. Utan att känna något välbehag lägger man sig i sin säng och sover bort all förnöjelse. Alla oinfriade önskningar föder en förlamning.

Men även om hösten är en tid för långsamma tankar – då man läser Edith Södergrän eller grubblar över en kriminalroman av Kerstin Ekman. Ja, då du stirrar dig igenom diktsamlingar eller spännande underhållningslitteratur – även då vet man att slentria-

nen lägger sordin på långsamheten. Du behöver inte bry dig om din aktivitet; dagarna kommer och går. Den ena hakar i den andra – och tar dig ett steg längre in i trögheten.

Frågan varför hösten kan vara så utspekulerat intetsägande kanske inte har något svar. Kanske det är själva upprepningen, samma höst som har kommit och gått i så många år; kanske är det de monotona vanornas lunk. Man har känslan av att vilja, men inte kunna ingripa. Möjligheten att läsa ackompanjeras med en bismak av olust.

En dag i slutet av november går tankarna av sig själva, din längtan till en tropisk värme har stelnat; som all övrig aktivitet. Ja, du kan inte ens promenera längs brandgula alléer längre. Man vaknar likgiltig och stirrar in i toalettspiegeln; där ser man ett glåmigt ansikte. Det kvittar å andra sidan lika, man klär sig i en stoisk attityd och bereder sig med allt fler böcker.

Först i april börjar du drömma igen. Då kan man äntligen lyfta uppmärksamheten från alla dikter och rafflande deckare.

MARTIN HÖGSTRAND,

Skribenten är åländsk studerande vid Uppsala universitet och en av Nya Ålands musikmedarbetare.

notiser

Swingmusik i Världsklass

utlovas när jazzklubben i Mariehamn och restaurang Pommern den 28 oktober kl. 20 gästas av Professor **Tommy Löbel** Swing Band från Sverige.

Perfektionism, kvalitet och musikalitet, är ledorden för bandet som vanligtvis består av klarinett, vibrafon, piano, bas och trummor – de kallar det för ”Goodman-sättning-en”. Men ofta byggs bandet ut till att omfatta även gitarr, trumpet eller sångerska, skriver **Fredrik Erlandsson** i jazzklubben i ett pressmeddelande.

Efter att i många år varit ett av de populäraste banden bland Stockholms unga lindyhopare har ryktet om bandet också spridit sig till dansare i andra länder. Bland annat har bandet gjort en turné till London med omgivningar.

Utöver Tomy Löbel spelar även **Hans Ling**, **KG Svensson**, **Olle Brostedt**, **Fredrik Hellberg** och **Martin Forss** i bandet. □

Gamla kartor ställs ut

i det sederholmska huset vid Senatstorget i Helsingfors. Utställningen öppnades på onsdagen och visas ända till den 25 mars nästa år. Utställningen ”Den nordiska kartans historia” omfattar tiotals vackra och intressanta kartor från olika tidsperioder och arrangeras av John Nurminens stiftelse. Utställningen visar hur Finland och resten av Norden började framträda på kartor.

På utställningen finns bland annat den första kartan över Norden från år 1468 och en svartvit världskarta från 1493, den första kartan där namnet Finland har satts ut.

I samband med utställningen utges även ett stort uppslagsverk av professor **Ulla Ehrensverd** över den nordiska kartografins utveckling. □

Svenska kulturfondens

kulturdelegation har godkänt fondens verksamhetsplan och budget för nästa år. År 2007 delar fonden ut 21,5 miljoner euro, vilket är ca 2 miljoner mer än senaste år. Största delen av utdelningen verkställs på basis av ansökningar som lämnats in inom den ordinarie ansökningsomgången i november. Antalet arbetsstipendier för professionella konstnärer och kulturproducenter utökas nu. En ny typ av stöd är så kallade .lärlingsstipendier, avsedda för konstnärer som avslutat sin egentliga utbildning och vill förkovra sig i sin konstgren under ledning av en etablerad konstnär.

De populära understöden för Kultur i skolan, Kultur på dagis och Kultur i värden kan också år 2007 sökas under hela året. En ny satsning på detta område är kulturpaketet för språkbadsgupper. Andra stödomgångar som också i fortsättningen kan sökas fritt under året är resestipendier, ungdomsaktiveringsstipendier och stipendier för lokal-tv-projekt. □

Han fattade penseln igen

Stig Petrone håller sin första utställning på 25 år

Stig Petrone, pingstpastor i Mariehamn och bosatt i Jomala, har tagit till penseln igen. Efter ett uppehåll på 25 år ställer han nu ut ett fyrtiotal oljemålningar, alla tillkomna under de senaste månaderna.

Stig Petrone är född och uppvuxen i Dalsland i Väst-sverige. Han växte upp i närheten av Mellerud och började tidigt intressera sig för konst. Han minns att han målade sina första tavlor redan i tolvårsåldern.

– Det sitter kanske i generna. Min mors kusin Karl-Oskar Borg var en känd konstnär och även min mor Hildur målade, säger han.

In på konstskola

I tonåren målade Stig Petrone ganska flitigt och han kom också in på slöjdföreningens konstskola i Göteborg, den västsvenska motsvarigheten till Konstfack i Stockholm. Någon konstutbildning blev det dock inte eftersom han valde att utbilda sig till mentalvårdare i stället.

– Man måste ju tänka på att kunna försörja sig också, säger han med ett leende.

Målade gjorde han dock på fritiden och var särskilt aktiv under sjuttiotalet. Han höll separatutställningar på gallerier i Göteborg, Vänersborg, Uddevalla och Mellerud.

Uppehåll

I början av åttiotalet tog målandet dock slut. Han blev allt mera engagerad som evangelist och andra saker kändes viktigare. Till Åland kom Stig Petrone år 1996 och sedan år 2000 har han verkat som pastor i pingstkyrkan. Att det mer eller mindre regelbundet ordnats konstutställningar i kyrkan under de senaste åren hänger förstås samman med pastorns konstintresse. Och nu ställer han alltså ut själv.

Igång igen

Stig Petrone säger att han

Ställer ut. Stig Petrone ställer ut oljemålningar i Pingskyrkan. "Meditation vid havet" är titeln på den målning med blå cikoriablommor som han håller upp.

började fundera på att det var dags att återuppta målandet och han fick också möjlighet att skapa sig ett ateljéutrymme i en garagebyggnad vid det hus som familjen hyr i Jomala. I somras satte han penseln till paletten igen.

– Lite svårt att komma i gång var det nog, men så plötsligt lossnade det. Jag började leka fram motiven bara för min egen glädjes skull och utan att tänka på några eventuella utställningar.

Inspiration

Det blev bland annat en del drömska och bibliska motiv, men även en hel del kustlandskap inspirerade av havet vid Åland och somrar som familjen tillbringat på Fårö.

– Jag vill inte måla bara avbildande utan försöker ge utrymme för betraktarens fantasi och tolkningar. Ljuset är också viktigt för mig, säger han.

Utställningen i Pingskyrkans serveringsutrymmen pågår fram till slutet av november. Onsdagar och på lördag och söndag är bästa alternativen för den som vill se utställningen, men vill man komma på andra tider så är det bara att ringa till pingstkyrkan så ordnar det sig.

JAN KRONHOLM
jan.kronholm@nyan.ax
tfn 528 466

Foto: JONAS EDSVIK
jonas.edsvik@nyan.ax
tfn 528 470

Naturmotiv. Ett exempel på naturmotiven i utställningen. "Höst vid Fyris" kallar Stig Petrone målningen där han också minns sin tid i Uppsala.

Hallå där, Michael Björklund, medverkande i fritidsmagasinet Strömsö i den finlandssvenska tv-kanalen FST5.

Fortsätter du som kock i Strömsö?

– Jag fortsätter i Strömsö fram till julen, men efter jul tar jag en paus på obestämd tid, åtminstone ett år. Jag skall koncentrera mig på mina andra projekt och håller på med en del tv-planer på svenska sidan. Ingenting är spikat ännu, vi får se hur det utfaller.

● Varför tar du paus?

– Jag slutar inte på grund

Tar paus. Kocken Michael Björklund tar paus som kock i FST5-programmet Strömsö efter jul.

Foto: JONAS EDSVIK

av någon konflikt, utan för att jag har gett så mycket jag kan för tillfället och behöver istället få bara inhämta kunskap en period. Det finns så många som är långgrandiga, det är dags för

någon annan att ge av sig nu.

● Är du nöjd med sommarens på din restaurang ÅSS?

– Ja, jo, nog är jag nöjd. Vi har haft många gäster

och det har känts som om jag inte alltid räcker till. Ibland har det nästan varit för mycket folk, även om man inte får säga så. På sätt och vis har det varit en bra sommar, man lär ju sig hela tiden. Nu måste vi fundera hur vi bättre kan ta emot folkströmningen, under högsäsong går det ut 1.300 tallrikar per dag och det finns inte kapacitet för det nu. Det är tråkigt då vi inte kunnat ta emot turister som kommit enkom för vår skull. Nu skall vi fundera över lösningar som gör servicen bättre.

● Vad rekommenderar du för mat nu?

– Vilt förstås, jag har frysen full med svamp. Men just nu, då det är så här ruskigt höstväder är det ärtsoppa och nybakt bröd som gäller.

KARIN ERLANDSSON

DANS PÅ HAMMARBO

i Hammarland, lördag 28.10 kl. 20.00

Musik: Bjarne Eklom

Info om Ekenäs-resan 2-3 december. Anm. till Sundqvists Buss

Alla som vill dansa är välkomna!

Arr: Dansens vänner

GALAKVÄLL

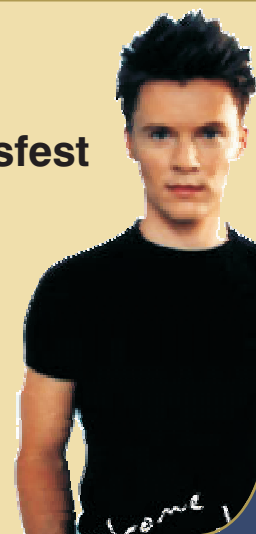
Välkomna till

Ålandstravets säsongsavslutningsfest

lördagen den 28 oktober kl. 19.30 i restaurangen

Program:

Välkomstdrink
Trerätters meny med måltidsdryck
Prisutdelning
Kvällens artist: **Johan Becker**

Arkipelags reception säljer biljetter och tar emot bordsreservationer. Biljetter 55 € inkl. måltidsdryck, alkoholfritt 47 €.

Vi ber vänligen Ålandstravets inbjudna gäster anmäla sig/hämta biljetter senast onsdag 25.10 i receptionen. Observera att antalet platser är begränsat.

Arkipelag

Strandgatan 31, 22100 Mariehamn, tel. 24 020, fax 24 384
www.hotellarkipelag.com, info@hotellarkipelag.aland.fi

Entré inkl. gard.avg. fredagar 10 €, lördagar 12 €
Åldersgräns lördagar 20 år, övriga kvällar 18 år

Ny båtmodell utvecklad för båd

En ny båtmodell som är över 4 meter lång och som kan användas både på is och i vatten har utvecklats av företaget Utskärs ab.

– Vårt mål är att få fram en eller två båtar för testkörning i december, säger hjärnan bakom konstruktionen, Pär Löthman.

Som en kanot. Pär Löthman, som konstruerat flytsparken, har en ny modell på gång. Den är längre och smäckrare och skall vara ännu bättre i vatten än den här modellen.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Pär Löthman kommer till Nabbens småbåtshamn i Mariehamn med en ovanlig farkost på släpvagnen. Det är en prototyp av en båttyp, som han kallar flytspark och som han utvecklat med två ledstjärnor – den skall fungera som en sparkstötting på is och som en kanot i vatten. Det betyder med andra ord att den skall kombinera sparkens och kanotens olika egenskaper och att den skall drivas utan motor.

Den modell, som han nu förrevisar, är 2,40 meter lång och av den har man till dags dato byggt fyra prototyper. Grundidén fick han när han skulle ta sig över isen från Tranvik i Sund där han själv bor till Lumparland där föräldrarna bor.

När vattnet svallar fritt är det inget problem, inte heller när isen ligger stark. Men då isen är väldigt svag eller då en ränna brutits i den krävs något annat – till exempel en flytspark.

Lång process

Nästa modell av flytsparken är redan på gång. Den blir

cirka 4,30 meter lång och flytkraften är fyra gånger så stor om man jämför med den första modellen. Målet är att få fram en eller två prototyper för testkörning i december och modeller för försäljning i januari. Pontonerna till den nya modellen görs i närheten av Uppsala medan skrovet av rotationsgjutet polyeten görs i Uddevalla.

Modellerna kan se enkla ut i verkligheten men det ligger mycket ritande och funderade bakom dem. Någon detalj, som måste ändras, kan få konsekvenserna för mycket annat som i sin tur måste göras om.

– Det svåra är att få in så olika egenskaper i samma far-

kost. Vår nya modell har smälare och längre medar vilket gör att de skall glida bättre på snö.

Tantanpassad

Den nya modellen blir smäckrare och har inga höga sidostycken som den första modellen och det i sin tur gör den mindre vindkänslig. Den är också "tantanpassad" vilket betyder att den skall vara lätt att ta sig upp i akterifrån om man hamnar i sjön.

Enligt Pär Löthman finns ingen liknande farkost på marknaden. Det finns en amerikansk räddningssläde men "den är värdelös i vatten" och en svensk räddningsplanka som är obe-

Lätt att hantera. Den första prototypen av flytsparken är 2,40 meter lång och den väger drygt 20 kg. Därmed är den ganska lätt att flytta från släpvnagsflaket.

Foto: ERKKI SANTAMALA

kväm att lyfta, tung att driva fram på snö och likaledes värdelös i vatten.

– Vår kombination av egenskaper är helt unik, säger han och tror att det finns en marknad för flytsparken bland stugägare, skärgårdsbor och turistföretagare.

Isbåtarna är klassade av Det Norske Veritas och kan anpassas efter varje kunds behov. Priset till kund beräknas bli cirka 2.000 euro.

Turer på isen

Företaget Utskärs ab med bröderna Pär och Martin Löthman skall använda sina båtar för äventyrsexpeditioner för kunder. Företaget samarbetar

med konferensarrangören Idea Novum i Sverige som efterlyser spännande vinteraktiviteter för sina gäster.

– Vi kan ordna både endags-urer i picknickstil till mer äventyrliga färder med övernattnin, antingen i någon stuga eller i tält.

Turerna kan anpassas efter varje kundgrupp och passar enligt Löthman "precis vem som helst". Man behöver man andra ord inte vara någon vältrimmad atlet för att ta sig ut på isen.

– Min mormors syjunta skall komma ut med oss och damerna i den är väl runt 80 år, säger Pär Löthman.

HELENA FORSGÅRD
redaktion@nyan.ax

På isen. Grundidén bakom flytsparken i vattnet.

NYHET!

Finns i din butik idag!

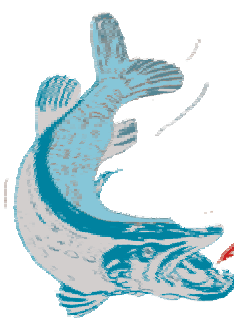
Åländsk grahamlimpa SoloLin

Bakad på stenmalet åländskt grahammjöl från Överängs Kvarn i Saltvik. Laddad med bl.a. solros- och linfrön toppad med sesam- och linfrön.

Lika nyttig som god.

Nybakat, gott, 6 dagar i veckan

Nyan-Nappet

ÅLANDS LÄNGSTA FISKETÄVLING PÅ GÄDDA

Vinn fiskehelg, mobiltelefon eller drag!

Nyan-Nappet är en tävling som går ut på att fånga längsta gäddan på sitt spö mellan första juni och 31 oktober.

Första pris en fiskeweekend värd 350 euro till Älvkarleby, bästa junior vinner en mobiltelefon från Sonera Piste.

Blanketter för deltagaruppgifter samt regler finns att få på Nya Åland, Sunes Jakt och Fritid, Jakt- och fiskebutiken Äventyret, Fiskarboden eller Nya Ålands hemsida www.nyan.ax

Tävlingsregler, resultat, bilder, m.m., se www.nyan.ax

MÅNADSPRIS!

Varje månad delar vi ut fina dragpaket värda ca 30 euro till herr/junior vinnaren

UTLOTTNING!

Vi lottar ut två handgjorda drag av Jussi Kuitunen bland alla inlämnade bidrag i oktober månad

Säsongsavslutning

31
oktober

I samarbete med:

ECKERÖ LINJEN

SUNES
Jakt & Fritid

Nya Åland
☆☆☆

de is och vatten

Spåraren är att den skall kunna sparkas fram som en sparkstötting på isen och paddlas som en
Foto: UTSKÄRS AB

1-ÅR I LUFTEN lördagen den 28 oktober 2006

Kom och fira med oss.

Träffa vår trevliga personal och titta in i våra flygplan. Vi bjuder på kaffe/läsk med bröd och chips till alla.

Vinn en resa till Stockholm

Var med i vår tävling.
Vi lottar ut 70 resor
(gäller resa 27, 28, 29 dec-06
samt 2, 3, 4, 5 jan-07)

Vi håller öppet hus

lördag 28.10 kl. 11.00 - 15.00 på Mariehamns flygplats

Program

SteelFm flight nr 1, incheckn. 10.30, avgår 11.00, landar 11.30

SteelFm flight nr 2, incheckn. 11.30, avgår 12.00, landar 12.30

Flygningarna gäller enbart vinnare i SteelFm:s lyssnartävling.

12.45 Air Ålands VD Anders Alm informerar om nyheter.

13.00-14.30 Möjlighet att gå ombord och titta på flyg, träffa vår besättning och tekniker.

Vi bjuder på kaffe/läsk med bröd och chips.

Rökka-Börje serverar korv mellan 12.00-14.00

Information och bokning
även via vårt servicekontor,
telefon +358-18-17 110 eller
via din resebyrå.

www.airaland.com

Gäller t.o.m. 30/10

Allt
glas och
porslin
-20%

Griskotletter
..... kg **6,50**

Inre filé
av gris kg **11,50**

Nötbiff
hackad kg **9,50**

Entrecôte
i bit kg **14,80**

Rökt skinka
i bit kg **9,90**

Grönpepparpålägg
i skivor, Korpela kg **8,55**

Blå länk
500-580 g, HK pkt **1,79**

Blåbärsmunk **NYHET!**
Ålandskringlan st **0,60**

Delikatesslimpa
Skivad, 350 g
Ålandsbagarn st **2,15**
(6,14/kg)

Potatismos-
ingredienser
600 g, Oolannin påse **1,69**
(2,82/kg)

Isbergssallad
Spanien kg **2,49**

Röd paprika
Spanien kg **2,49**

Äppel Golden Delicious,
Ungern kg **1,39**

Ljung
i kruka st **1,99**

PLUSSA FÖRMÅNER

Smaksatt yoghurt
Valio
U Plussa-kort 0,35/st 8 brk **2,00**

Satsumer
1,5 kg/påse, Spanien
U Plussa-kort 1,99/påse påse **1,50**

Chips & ostbågar
Estrella, 250-300 g
U Plussa-kort 2,19/st 2 påsar **3,00**

Höstglöd 2 st eller
Krysantemter 2 st
U Plussa-kort 5,50/kasse kasse **4,00**

Hushållspapper
Serla, vitt, 4 rullar
U Plussa-kort 2,20/pkt pkt **1,79**

WC-papper
Serla toilet, 6 rullar
U Plussa-kort 1,99/pkt pkt **1,79**

Varmfodrad
arbetsjacka
Grå/svart
..... st **49,00**

Fodrade
skyddsstövlar
Jalas
..... st **88,90**

allt
du behöver
-ändå klöver över

Fiskboden
Henrik Andersson
tisdagar & fredagar 10-17

PLUSSA

BYGGLAGRET.: VARD. 09-20, LÖRD. 09-16, SÖND. 12-16
09-17, LÖRD. 09-14, SÖND. STÄNGT

MARKET F:ma ERIK MATTSSON
GODBY, TEL. 43250, LANTBRUK 432542, JÄRNAVD. 432543

Rätt svar på rätt kock i rätt kök

Ulf Danielsson kök nummer 2.

Synnöve Westerberg kök nummer 4.

Daniel Ahnström kök nummer 3.

Den trevliga butiken i Kroklund!

MATKROKEN

Saltvik, Kroklund
Tel. 48 177
Fax 48 041

Livsmedel Bankservice Postombud Bensin Blommor
Videofilmuthyrning Tips & Lotto

Veckans erbjudanden 24 – 28 oktober

Malet kött	4 ⁹⁹ / _{kg}
Bogfläsk	6 ⁹⁵ / _{kg}
Gotlerskivor 300 g <i>Aria</i>	1 ⁹⁹ / _{pkt}
Röd länk 500 g <i>Aria</i>	1 ⁶⁹ / _{st}
Spaghetti 1 kg, MYLLYN PARAS	1 ¹⁹ / _{pås}
Hushållspapper 4 rullar, vitt, SERLA	1 ⁹⁹ / _{pkt}
WC-papper 8 rullar toilet, SERLA	2 ⁹⁹ / _{pkt}
Bananer ELDORADO	1 ³⁹ / _{kg}

Helgspecial torsdag-lördag 26–28 oktober

Strimlad rostbiff färsk & marinerad	9 ⁹⁰ / _{kg}
Utskuren biff	14 ⁹⁰ / _{kg}
Lammburgare	10 ⁹⁵ / _{kg}
Strimlad grisstek	7 ⁹⁰ / _{kg}
Kräftstjärtar i lag 350 g, SMÖGEN	1 ⁹⁹ / _{brk}
Potatis-rödbets-italiensk sallad 500 g <i>Aria</i>	1 ³⁵ / _{ask}
Satsumer Spanien	1 ⁴⁹ / _{kg}
Röd paprika Spanien	2 ⁹⁹ / _{kg}

Gäller hela oktober

Karhu öl 12-pack, 0,33 (+ pant 1,20)	7 ⁹⁵ / _{fpk}
Lapin Kulta öl 20-pack, 0,33 brk (+ pant 3,00)	16 ⁹⁵ / _{låda}
Golden glass 1 liter <i>INGMAN</i>	3 ⁹⁹ / _{pkt}
Balkan 500 g <i>Aria</i>	2 ⁹⁹ / _{st}
Familjeknack Lätt, 600 g <i>Aria</i>	1 ⁹⁹ / _{pkt}
Broiler lårbitar kryddade, 600 g	2 ⁹⁹ / _{ask}
Micromat 500 g	1 ⁹⁹ / _{pkt}
Köttbullar 400 g	0 ⁹⁹ / _{pkt}

HYR DIN VIDEOFILM PÅ MATKROKEN

Du kan också beställa varor för avhämtning via vår e-post:
order@matkroken.aland.fi

ÖPPET:
Må-fre
9.00-18.00
Lördag
9.00-15.00

Välkommen in!

POSTEN
MATKROKEN
ÄR POSTOMBUD
OCH HAR SAMMA
ÖPPETTIDER SOM
BUTIKEN!
TEL. 48 282

TB
TANKA
FÖRMÄNLIGT
DU OCKSÅ
HOS OSS
MED KORT
OCH SEDEL
DYGNET RUNT

LOTTO

ÄSSÄ

Online

VERKÄLS

Ni kan lämna
returburkar i vår
returglas/burk
maskin

Det är inte helt lätt att para ihop rätt kök med rätt kock utgående från bilder och en kort beskrivning av personens heminredningsintresse.

Det visar tävlingen i Nya Ålands bilaga "Hemma" där fem kända ålänningar visade upp sina kök. Över hundra svar kom in men långt i från alla var rätt. Många hade placerat in företagaren Ulf Danielsson i politikern Gun-Mari Lindholms kök - och vice versa. Kulturarbetaren Synnöve Westerberg fick enligt flera tävlingssvar kocka i både i rektorn Viveca Häggbloms och fotbollsspelaren Daniel Ahnströms kök.

Den rätta lösningen visas intill och tre vinnare, som lämnat in rätta svar, har dragits.

De är Pia Björkman i Mariehamn, Rebecka Gustafsson i Jomala och Ann Löfkvist i Mariehamn. De får hämta sina hantverkspriser på Nya Ålands kontor i Dalbo.

Gratulerar!

Viveca Häggblom kök nummer 5.

Gun-Mari Lindholm kök nummer 1.

PLACERINGSSEMINARIUM Östeuropa och Ryssland: tillväxten fortsätter

EAST CAPITAL

Avans Partners bjuder in dig intresserade investerare till ett seminarium om modern kapitalförvaltning. Tillsammans med en av våra samarbetspartners, East Capital, bjuder vi på en trevlig kväll med intressanta ämnen och lättare traktering.

Ur programmet:

"Oberoende kapitalförvaltning och öppen arkitektur"
Mathias Söderback, vd och portföljförvaltare Avans Partners Kapitalförvaltning Ab

"Östeuropa/Ryssland: tillväxten fortsätter"
Presentation av East Capital

Dessutom presenterar Avans Partners sin syn på aktiemarknaden just nu.

Efter presentationerna bjuder Avans Partners på lättare traktering och dryck

Plats och tid:

Tisdagen den 14 november kl 18.30- ca 21.00 iKvarteret iTiden, Elverksgatan 10 i Mariehamn

Målgrupp: intresserade investerare

Anmälan: Deltagande endast genom anmälan per e-post till info@avanspartners.fi eller per telefon 018-22315.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Oordning bland balkladda

Bildtexten till gårdagens stora förstasidesbild, från Zontaklubbens bal, blev förvirrande då namnen på de utklädda damerna inte var skrivna i ordning från vänster till höger. På bilden står således, från vänster, Airi Sundman, Gunilla Blomroos, Marianne Eliasson och Kicki von Hertzen.

Vattenläcka i daghem

Ett rosthål i ett gammalt vattenrör av järn orsakade en vattenläcka i dagiset på Östra Skolgatan i Mariehamn. Läckan upptäckts redan för ett par veckor sedan.

Det var inte så stort, men det måste lappas i alla fall, säger arbetsledaren Leif Stjärnfelt vid stadens tekniska verk.

Hela det gamla röret byts ut ända ut till gatan, ett arbete som påbörjades i går och beräknas vara klart i dag. (uw)

Finland flitigast i EU på sms-lån

Lätt att låna, dyrt att betala

Sms-lån, alltså mindre summor som du snabbt får på ditt konto genom att skicka ett textmeddelande, är vanligare i Finland än i andra EU-länder.

Ett lätt sätt att få pengar, men som andra lån ska också sms-lånet betalas – oftast till mycket hög ränta.

Med några knapptryck på telefonen kan du få vipplån på 50-300 euro inom bara några minuter, och ofta vilken tid på dygnet som helst. Det här är numera ett vanligt sätt för speciellt unga människor att dryga ut kassan. Finland har redan minst 15 olika företag som erbjuder lån på det här sättet. Bara i tre EU-länder till finns samma lånemöjlighet – i Sverige, Norge och Tjeckien.

Enligt en undersökning som Finansinspektionen i Finland gjorde för ett par månader sedan beviljade varje snabblånsföretag upp till flera tusen snabblån per månad. Det är inte lätt att få exakta uppgifter eftersom de flesta företagen har funnits så kort tid. De

första sms-lånen beviljades för ett drygt år sedan.

Finland har andra regler och friare konkurrens än många andra EU-länder, uppger **Anja Peltonen**, chef på Konsumentverket i Finland, i en artikel i Hufvudstadsbladet.

Snabblånsföretagen använder inga allmänna medel för sms-lånen utan finansierar dem med egna pengar. Därför behöver de enligt lagen inte ansöka om koncession för kreditinstitutsverksamhet. I många andra EU-länder övervakas snabblånsverksamheten av myndigheter som övervakar bankerna.

Klagomål

Konsumentverket har främst fått klagomål på hur sms-lånen marknadsförs. Återbetalningstiden är kort – mellan 7 och 30 dagar – och därför behöver företagen inte berätta vad årsräntan blir. Kunderna får bara veta vilken summa de ska betala tillbaka. Det betyder att årsräntan kan bli flera hundra procent.

Ett exempel är ett vipplån på 50 euro hos ett av företagen. Betalar du inom 14 dagar

är återbetalningssumman 65 euro.

Också klagomål om att snabblånen beviljas alla tider på dygnet, också när folk är på krogen och kanske inte helt tillräkneliga, har nått konsumentverket. Det har också kommit anmälningar om bråk efter att snabblån tagits i någon annans namn så att en helt ovetande person sedan har fått inkassokrav. Konsumentverkets krav är att snabblånsföretagen gör sina system säkrare för att sådant inte ska kunna hända.

Till domstol

Konsumentombudsmannen i Sverige har beslutat att föra reklam för sms-lån till marknadsdomstolen. Det gäller företaget Mobillån Sverige ab, där kostanden för lånet inte framgick tillräckligt tydligt. KO vill ha också avgifterna prövade. Den effektiva räntan för ett lån hos Mobillån Sverige ab är cirka 700 procent eller mer, beroende på hur stort lånet är.

ANNIKA ORRE
annika.orre@nyan.ax
tfn 528 450

Snabbt och dyrt. Sms-lån är oftast en dyr affär. Den effektiva räntan för de snabba lånen kan uppgå till 700 procent eller mera. Foto: MAGNUS ANDERSSON

BÖRSKOMMENTAR

SE har lyckats där Nokia gått bet

Från Kina presenterades BNPstatistik under veckan som gick. Tillväxten var 10,4 procent under det tredje kvartalet, ner från 11,3 procent i det andra kvartalet och toppen har således passerats. Åtminstone för den här gången.

Ungefär 5 procent av globala BNP produceras i Kina. Av den globala BNPTillväxten 2006 väntas Kina stå för 15 procent, vilket kan jämföras med euroområdets 13 procent.

Medan Kinas årliga tillväxt är över 10 procent, så växer världen totalt betydligt långsammare. Det rally som pågår sedan några år tillbaka i priserna för de flesta råvarorna, har sitt ursprung i just den enorma efterfrågeökning som kommer från Kina efter landets inträde i världsekonomin.

I tider när oron kring den amerikanska ekonomin har varit stor och Europa endast har känts en aning tryggare för placerare, så är det just Kina med sin förmåga att hålla ångan uppe som har säkrat aktiviteten och vinsterna i våra börsbolag.

Den utveckling vi ser i Kina i dag är på många sätt lik den vi såg i Japan under 1950-talet, eller i Sydkorea under 1970-talet. I dag kan vi se att många av världens starkaste varumärken kommer från dessa länder, till exempel japanska Sony eller sydkoreanska Samsung. Hur många kinesiska varumärken

känner du till idag? Medan Sydkoreas och Japans befolkning idag utgör ca 3 procent av världens befolkning, så är motsvarande andel för Kina hela 20 procent. Hur många kinesiska varumärken tror du att du kommer att känna till om 30 år?

Vi är inne i en ny rapportperiod och båda våra nordiska telekomjättar har lämnat sina rapporter för det tredje kvartalet. Ericsson misslyckades för tredje gången i rad med att på systemsidan leva upp till marknadens förväntade vinst. Trots detta kan man skönja ett klart ökat intresse för aktien, såväl före som efter rapporten.

De senaste månadernas mycket goda orderflöde från framförallt Asien och Australien verkar väga tyngre än oron över lägre marginaler i det nya tjänsteintensiva Ericsson. Framtidsutsikterna är ljusa enligt bolaget och de som förväntade sig ytterligare nerjusteringar av tillväxtprognoserna på blev besvikna.

När dessutom vinsten från Sony-Ericsson (SE), där Ericsson är hälftenägare, nu står för över 20 procent av Ericssons totala vinst, så är det flera som tror på positiva överraskningar framöver och som därför väljer att köpa aktien. För bara ett år sedan utgjorde SE:s vinst knappt 7 procent av Ericssons totala vinst.

De flesta såg Ericssons ägarandel i SE som en liten option som i bästa fall kun-

de bli en ganska hygglig affär. Nu står det klart att SE har lyckats där Nokia gått bet; genom att hålla sig inom det högre prissegmentet av mobiltelefoner har man sluppit den prispress som Nokia upplevt på tillväxtmarknaderna, där försäljningen varit som störst för Nokias del. Prispressen som Nokia upplevt brukar visserligen pendla tillbaka något, men nu går vi in i det säsongsmässigt starka fjärde kvartalet och det finns inte utrymme för misstag inför julhandeln.

Framförallt är det lurarna ur N-serien som Nokia måste sälja för att hålla lönsamheten uppe, men det råder delade meningar om huruvida de har de rätta egenskaperna för att hamna riktigt högt uppe på julkappslistan eller inte.

Under veckan som kommer är det bland annat bankernas tur att lämna sina kvartalsrapporter. Vi borde kunna syna dessa med aktierna i portföljen utan att behöva vara oroliga.

Mathias Söderback
Avans Partners

NYA ÅLANDS FONDSKOLA LEKTION 11

I den förra lektionen visade vi vilka alternativ det finns om du har en begränsad placeringshorisont, om du kan komma att behöva pengarna inom en snar framtid. Av de två räntefonder som huvudsakligen står till buds, har den ena en längre och den andra en kortare löptid på de underliggande ränteplaceringarna. Ju kortare placeringshorisont du har, desto mer talar för en kort räntefond, konstaterade vi.

Är alla räntefonder lika, förutsatt att de har samma duration?

Vi berättade tidigare (i lektion 8, Nyan 12/9) att det finns ratinginstitut som utvärderar fonders prestationer. På samma sätt finns det ratinginstitut som bedömer emittenters (till exempel stater, kommuner eller företags) kreditvärdighet, alltså uttalar sig om den som lånar pengarna och deras förutsättningar att återbeta lånet. De mest kända av dessa är Standard & Poors och Moodys.

Kreditbetyget sätts utifrån emittentens finansiella situation och påverkar den ränta som obligationen/certifikatet har. Emittenter med en högre rating har en högre kreditvärdighet och deras obligationer löper därför med en lägre ränta. Emittenter med en lägre rating innebär en högre risk för investeraren som därför vill ha mer betalt för sitt risktagande, alltså en högre ränta för lånet.

Emedan stater aldrig går i konkurs så händer det ju ibland att företag är tvungna att ställa in sina betalningar och till sist försätts i konkurs. Som aktieägare har man i det fallet förlorat sin insats, medan innehavare av obligationer eller certifikat i företaget innehar en prioriterad fordran vid konkurs, som betyder att man kan få tillbaka lånet (eller delar av det) om det finns medel kvar i företaget efter att löner och andra fordringar med högre prioritet betalats ut.

En del räntefonder tillåter bara investeringar i obligationer eller certifikat, där emittenten har en viss rating, eller ett visst kreditbetyg. Räntefonder kan med andra ord nå en högre avkastning genom att investera i papper med lägre rating, det vill säga med en högre risk.

Huruvida fonden har en sådan inriktning eller inte ska framgå i fondens stadgar som kan erhållas från fondbolaget. En del räntefonder är anpassade för placerare som bara tillåter högsta kreditbetyg.

Alltså: Om du tror på räntenedgångar och vill ha en lite längre duration, så kan du välja en obligationsfond som tillåts placera i företagsobligationer. Läs fondernas stadgar för att hitta skillnader i placeringsinriktningen. Ta gärna hjälp av någon oberoende sakkunnig för jämförelsen, innan du bestämmer dig.

I nästa lektion tittar vi på hur du kan jämföra olika hedgefonder.

AKTIEMARKNADEN INDELAD GEOGRAFISKT

Procentuell utveckling (i euro) under olika tidsperioder.

Källa MSCI Barra (www.msci.com)

	INDEX	1 vecka	1 mån	3 mån	6 mån	i år	1 år	3 år
Finland	MSCI Finland	-0,8	5,1	5,9	-8,3	12,2	26,6	45
Sverige	MSCI Sweden	1,0	6,0	19,0	3,4	18,4	33,0	97,7
Europa	MSCI Europe	0,4	4,7	11,4	5,5	15,7	26,0	70,9
Nordamerika	MSCI North America	-0,5	4,3	10,1	1,9	3,3	12,2	28,7
Japan	MSCI Japan	0,9	5,2	7,5	-7,5	-3,4	14,3	37,0
Asien	MSCI Asia Pacific	0,6	4,9	8,9	-4,7	1,8	18,5	49,2
Östeuropa	MSCI Eastern Europe	-0,7	5,0	6,6	-4,9	21,3	42,0	130,4
Latinamerika	MSCI EM Latin America	-0,4	9,3	13,7	-0,2	17,3	37,5	180,0
Världen	MSCI World Free	0,0	4,6	10,2	1,9	6,5	16,8	42,6

Böter i Finnairkonflikt för båda parterna

HELSINGFORS. Konflikten om tolkningen av kabinpersonalens kollektivavtal vid Finnair leder till böter för bägge parter. Arbetsgivaren straffas för att den utövat påtryckningar mot facket medan kollektivavtalet var i kraft.

Flygvärdinnornas och stewardarnas förening SLSY dömdes till 8.000 euro i böter för brott mot arbetsfreden. För Finnair blir bötesbeloppet 4.500 euro.

Branschförbundet för servicebranscherna, som Finnair hör till, dömdes till 3.000 euro i böter för försummelse av sin övervakningsplikt. Branschförbundet hade inte vidtagit åtgärder för att återställa arbetsfreden trots krav från facket.

Arbetsdomstolen ansåg att Finnair hade utövat påtryckningar på SLSY genom att hota rekrytera 500 nya anställda via sitt dotterbolag Aero Airlines, där det tillämpas ett kollektivavtal som för de anställda är sämre än det vid moderbolaget. Under strejken talades det dessutom om börja tillämpa avtalet för Aero även på cirka 180 visstidsanställda vid

I luften igen. Efter strejken började Finnairs reguljära flygtrafik på söndagen följa de normala tidtabellerna. Bilden är från Helsingfors-Vanda flygplats.

Foto: ERKKI SANTAMALA

Finnair. Domstolen betraktade det här som en konfliktåtgärd som riktade sig mot gällande kollektivavtal. Kabinpersonalen strejkade

på torsdagen och fredagen förra veckan.

Finnair uppskattar att bolaget på grund av strejken gick miste om inkomster på

cirka 2,5 miljoner euro per dag. Beloppet tar hänsyn till att strejken också minskade löne- och bränslekostnaderna. (FNB)

Inte billigare med större kommuner

HELSINGFORS. Sammanslagna och större kommuner leder inte nödvändigtvis till inbesparingar.

Det framgår av en ny finländsk undersökning.

Undersökningen har gjorts av kommunsektorns utvecklingsstiftelse, och enligt resultatet inverkar serviceproduktionens omfattning och effektivitet mer på kostnaderna än kommunens storlek.

Undersökningen visar att en större kommunstorlek också ökar byråkratin, vilket i sin tur tär på effektiviteten. Ett bevis för den ökade byråkratin är att personalen vid nästan alla inrättningar och verk har ökat under de tre senaste årtiondena, oberoende av befolkningsutvecklingen. Samtidigt har antalet yrkesbeteckningar mångfal-

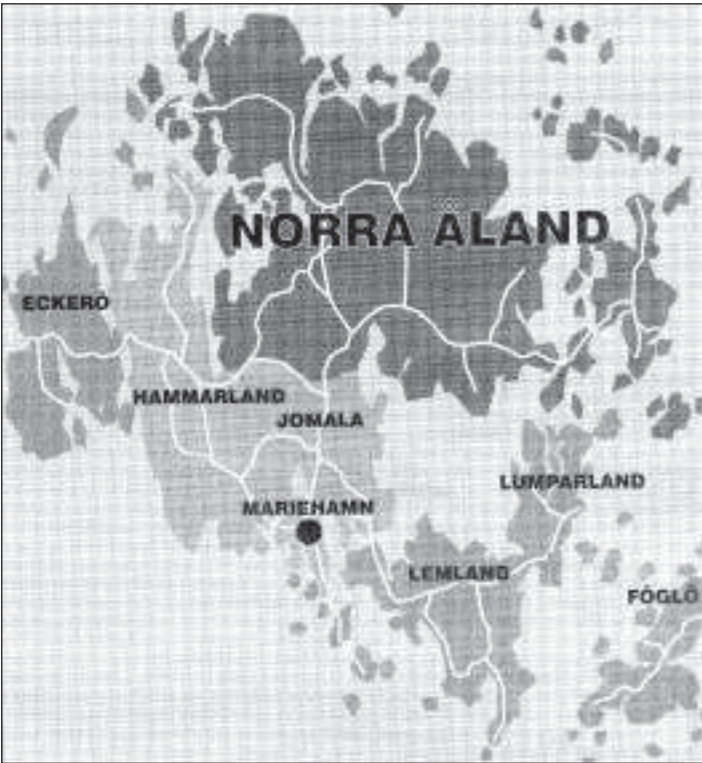
digats på personalsidan.

Inom ramen för undersökningen utreddes om kommunernas kostnader systematiskt minskar när kommunstorleken växer. Undersökningen bygger på panelmaterial rörande samtliga kommuner och statistiskt material för 15 kommuner. (FNB)

Kostnad osäker.

Att till exempel göra om hela norra Åland till en enda kommun, som på den här kartan, kan leda till ökad byråkrati och således indirekt ökade kostnader. Det visar en ny undersökning.

GRAFIK: ANN-SOFIE MATTSSON-WALLÉN

Det rotas för mycket i politikers privatliv

■HELSINGFORS. Finländarna är trötta på att det rotas i politikernas privatliv, framgår det av en enkätundersökning tidningen Keski-Uusimaa låtit utföra.

Hela 61 procent av svars-givarna ansåg att medierna i för hög grad går in på privata frågor då de skriver om politiker.

Ungefär 32 procent tyckte att medierna behandlar politikernas privatliv i lämplig utsträckning och fyra procent önskade en mer ingäen-

de bevakning av politikernas privata affärer.

De grönas väljare hade den mest kritiska inställningen till rapporter om politikernas privatliv. Minst kritiska var vänsterförbundets väljare. Ju äldre svars-givarna var desto hellre läste de artiklar om den privata sfären i politikernas liv.

Enkäten utfördes av Taloustutkimus, som för ändamålet utfrågade över tusen finländare i åldern 15-79 år. (FNB)

Färre narkotikarelaterade dödsfall bland unga

■HELSINGFORS. Enligt preliminär statistik är det färre unga som omkom som en följd av narkotikabruk år 2005 än under de två föregående åren. Enligt organisationen Fri från Narkotika rf dog 68 ungdomar i åldern 15-29 år i fjol på grund av narkotika.

Narkotikan var inte den direkta dödsorsaken i alla fall, utan dödsfallet kan ha orsakats av en olycka eller ha varit ett självmord. Uppgifterna bygger på statistik

från Institutionen för rättsmedicin vid Helsingfors universitet.

Det värsta året var år 2003 då 99 narkotikarelaterade dödsfall ägde rum bland de unga.

Enligt Fri från narkotika finns det tusentals missbrukare och deras problem har blivit allt mer komplicerade. Ungefär hälften av missbrukarna har allvarliga mentala problem men det är bara en liten del som får vård. (FNB)

Världen

Just nu

Oenigt om gifttransporter

■STOCKHOLM. EU kommer inte att tala med en enad röst när frågan om illegala gifttransporter tas upp på det globala planet.

Orsaken är att Malta inte ställer upp på de andra ländernas krav.

Det blev resultatet när EU:s miljöministrar möttes i Luxemburg på måndagen. Trots förlängda förhandlingar och försök till påtryckningar från det finska ordförandeskapet vägrade malteserna att ge med sig.

– Det är olyckligt. Nu kommer EU att ha en sämre förhandlingsposition, säger den svenske miljöministern **Andreas Carlgren** till TT.

Frågan om hur det växande problemet med illegala gifttransporter ska bemötas har aktualiserats genom det Panamaregistrerade fartyget Probo Koala som anklagas för att ha dumpat en giftlast i Elfenbenskusten i Västafrika.

Malta käpp i hjulet

Gifterna uppges ha lett till tio människors död. Fartyget har sedan dess befunnit sig på europeiskt vatten, vilket har orsakat omfattande protester.

Problemet kommer att tas upp vid ett möte inom den så kallade Baselkonventionen 27 november. Konventionens syfte är att globalt kontrollera gränsöverskridande transporter och förhoppningen har varit att EU ska ta på sig en ledande roll vid mötet i avsikt att få till nya åtgärder mot de illegala transportererna.

Men så blir alltså inte fallet. Vid miljöministrarnas möte bestämde sig Malta i sista stund för att inte ställa upp på den skrivning som förberetts. Malteserna – som tjänar mycket pengar på bekvämlighetsflaggade fartyg – vill ha ett svagare åtagande från EU:s sida och anser inte heller att det är nödvändigt att EU driver en gemensam linje. Eftersom beslut inom EU måste vara enhälliga faller därmed den eniga linjen. I stället får varje land tala för sig.

Ministrarna enades dock om att låta EU-kommissionen göra en översyn av regelverket för vissa typer av transporter. När den är färdig lär frågan komma upp på nytt i ministerrådet. (FNB–TT)

Talibaner planerar attacker

■LONDON. Talibanerna planerar attacker mot civila i Europa som en hämnd för invasionen i Afghanistan år 2001, sade en talibanbefälhavare på måndagen i tv-kanalen Sky News.

Mulla **Mohammad Amin** sade att talibanrebellerna byggt upp betydande vapenförråd och nu står i beråd att hämnas på "de utländska invaderarna". Talibanregimen i Afghanistan kullkastades av den USA-ledda invasionen 2001, men talibanerna har på senare tid återupptagit kampen mot de främmande styrkorna i landet.

– Det är godtagbart att döda vanliga människor i Europa eftersom dessa har röstat fram de regeringar som skickat styrkor till Afghanistan, sade Amin.

– De kom till våra hem och angrep våra kvinnor och barn. De vanliga människorna i dessa länder ligger bakom detta, och därför kommer vi inte att skona dem. Vi kommer att döda dem och skratta så som de dödar oss och skrattar.

Enligt Amin har talibanerna inspirerats av den taktik rebellerna i Irak använder, nämligen fjärrutlösta bomber, landminor och själv-mordsbombare.

Omar förebådar offensiv

Talibanernas ledare i Afghanistan mulla **Mohammad Omar** hotade på måndagen i ett internetmeddelande att eskalera attackerna mot de främmande styrkorna i Afghanistan.

– Under de närmaste veckorna kommer motståndet mot korsfarna i Afghanistan att trappas up, hette det i budskapet vars äkthet inte kunde säkerställas.

Omkring 40.000 utländska soldater, varav drygt 30.000 ingår i en Nato-ledd styrka, försöker eliminera talibanrebellerna i Afghanistan.

– USA och dess allierade kommer att besegras. I dag offerar Nato-medlemmarna sina soldater för USA. De borde tänka på sina egna intressen och lämna Afghanistan, hette det i budskapet. (FNB–AFP)

Nya krav om Estonia

■TALLINN. I Estland har det igen framförts krav om att Estonia ska lyftas från havsbotten. En vädjan om att bärga fartyget hade på måndagen undertecknats av över 11.000 personer på webben. Det är nu 12 år sedan fartyget sjönk.

Bakom namninsamlingen står **Margus Leivo** som är ordförande för det estniska parlamentets Estonia-kommission. Enligt honom finns det fortfarande många frågor i anslutning till olyckan som inte retts ut.

Han vill bland annat ha klarhet om de dykare som uppges ha besökt vraket både före och efter de officiella undersökningarna.

I ett inlägg i dagstidningen Eesti Päevaleht bestrider inte Leivo undersökningskommissionens utredning om vad som orsakade förlisningen, men han misstänker att dykarna som besökt vraket kan ha samband med uppgifterna om illegal vapensmuggling på Estonia.

Uno Laur som i tiderna ledde den officiella undersökningskommissionen anser att det är ett hopplöst projekt att bärga vraket. Uppgifterna om okända dykare har också dementerats i flera repliser.

Vraket skyddas av ett internationellt avtal om griftefrid som undertecknats av Finland, Sverige, Estland, Ryssland, Lettland, Litauen, Polen, Danmark och Storbritannien. För att bärga vraket krävs ett godkännande av alla länder som ingått avtalet och det är inte speciellt sannolikt. (FNB)

Sport

ÅKK-silver i bänkpress

KRAFTSPORT. Som vi berättade i går, plockade Ålands kraftsportsklubb sitt tredje raka FM-guld för lag i styrkelyft i lördags. På söndagen mönstrade klubben **Sven-Erik Elfberg, Kennet Lundsten, Pelle Eriksson** och **Kenneth ”Kenta” Sandvik** för lagtävlingen i bänkpress.

I tävlingen bedöms laget på mest lyfta kilon. Men det finns en maxgräns för vad laget får väga totalt; 380 kilo. Varje kilo över den gränsen bestraffas med 2,2 kilo avdrag på den lyfta vikten. ÅKK:s fyrmannalag vägde in på 389,5 kilo och fick därför totalt 22,5 kilo avdrag på sitt resultat.

Totalt pressade laget upp 820 kilo och tog därmed hand om silvermedaljen. Men ÅKK var bara ett lyft från platserna i botten. Elfberg inledde med 150 kilo i sitt bästa lyft följd av Lundsten som slog nytt åländskt rekord och tangerade VM-mästaren **Jarmo Virtanens** gällande rekord från 1987 i 75-kilos klassen när han pressade upp 177,5 kilo. Eriksson tryckte upp 195 kilo som bäst och då låg avgörandet i Sandviks händer.

Med lördagens tävlingar kvar i kroppen, kände sig inte Kenta Sandvik hundra procentig. Han bommade också ingångsvikten på 320 kilo i första försöket, men säkrade lyftet i det andra vilket också blev han slutresultat. Vann gjorde på förhand tippade Tapanilan Erä på totalt 887,5 kilo. (mt)

DM-silver till Pero

KRAFTSPORT. Ålänningen **Jimmy Pero** ställde i helgen upp i östra Svealands styrkelyftsförbunds distriktmästerskap som arrangerades i Täby. Pero vägde in på 98,5 kilo och ställde upp i 100 kiloklassen i konkurrens med fem andra lyftare.

I böjen blev det nytt personbästa i sista försöket med fem kilo när han satte 255 kilo. I bänkpressen bommade han ingångsvikten på 140 kilo men tog den enkelt i andra och ökade på till ett godkänt 150 kiloslyft i sista.

– Synd att jag inte vågade satsa mer, vikten var lätt, säger han till ÅKK:s hemsida efteråt.

I marklyftet inledde han med 260 kilo och ökade på till 267,5 kg i andra för att ta ledningen. Närmaste konkurrenten om guldet klarade dock också sitt andra lyft varför Jimmy Pero gjorde ett tungt försök på 282,5 kg i sista. Det blev dock övermäktigt och han stannade på totalt 672,5 kg vilket räckte till silverpengen. (mt)

HJK blev cupmästare

FOTBOLL. Finska cupen för damer avslutades i söndags när Helsingforsarna HJK finalslog Jakobstads FC United med klara 3–0 (1–0). Målen stod **Hanna Pyhäjärvi** (33), **Sanna Talonen** (64) samt **Tiina Salmén** (73) för.

Matchen blev en skön revansch för HJK som snuvades på silvret av just United i FM-serien. Jakobstadslagets notoriska målskyttar, **Cynthia Uwak** och **Rita Chikwell**, saknades i finalen eftersom de befann sig på landslagsläger i hemlandet Nigeria.

– Vi ville inte förstöra någons karriär, förklarade tränaren **Carl-August Löf** för FNB och ville inte skylla förlusten på frånvaron av sina starka målgörare. (mt)

BOWLING

GP 2, 20-22.10, fem serier

A-klass: 1) Boris Bergman, IFK, 1.039, 2) Oskar Mattsson, IFK, 1.033, 3) Jouni Sorvari, Käglan, 1.013 4) Hilding Mattsson, IFK, 1.001, 5) Ove Pelläs, IFK, 938.

B-klass: 1) Paul Mattsson, Käglan, 993, 2) Mauno Väyrynen, IFK, 933, 3) Peter Söderblom, BCC, 923, 4) Mikko Kuitunen, KOMET, 922, 5) Ingvar Engblom, MPF, 857.

C-klass: 1) Patrik Roos, IFK, 948, 2) Tor Mattsson, MPF, 932, 3) Göran Isaksson, MPF, 931, 4) Tony Miros, BCC, 896, 5) Thomas Suominen, IFK, 849.

D-klass: 1) Lucas Gustafsson, BCC, 833, 2) Maria Welin, IFK, 788, 3) Samuel Miros, Käglan, 768, 4) Dennis Bergman, BCC, 754, 5) Ingvald Oskarsson, MPF, 727.

VM-spel för Sandvärn

Men Åland är inte intresserat

FOTBOLL. Bara ljumskarna håller, blir det i november VM-spel för IFK:aren och samelandslagets Erik Sandvärn.

– Det betyder naturligtvis mycket att få representera en del av mitt hjärta, säger han.

Arrangörer är NF-board, ett förbund för områden som inte är anslutna till FIFA. För Ålands del finns i dagsläget inget intresse för ett medlemskap.

New Federation board, NF-board, är en världsomfattande fotbollsorganisation som arbetar för länder och territorier som har egna fotbollsförbund men som inte är anslutna till världsorganisationen FIFA och europeiska UEFA. I slutet av november arrangerar förbundet det första officiella Viva World Cup på franska rivieran.

Mästerskapet avgörs i två grupper. I grupp A spelar Sápmi, det samiska landslaget där IFK Mariehamns Erik Sandvärn finns med i truppen.

– Bara jag har möjlighet är jag med. Det måste lösa sig med jobbet och så är jag skadad. Jag vet inte om jag hinner bli hundra procentig tills dess, säger han om en envis sträckning i ljumskan som avslutat matchsäsongen i den grönvita tröjan.

Samerna ställs i gruppspelet mot Monaco och Sydamerun. I den andra gruppen spelar Occitania, Romerna samt Västpapua. De två bästa lagen från varje grupp går vidare till semifinalerna.

– Svårt att säga hur det går. Jag vet egentligen ingenting om lagen som är med än så länge.

Medialt intresse

Turneringen var från början tänkt att inkludera 16 lag, men en strid inom NF-board gjorde att Nordcypem hoppade av turneringen för att istället arrangera en rivaliserande turnering, ELF cup, som lockar med gratis resor och mer vinst-

Världsspelare. IFK:s och samelandslagets backklippa Erik Sandvärn spelar troligtvis VM-turnering i november för länder utan medlemskap i FIFA. Även Åland kunde delta, men intresset är lågt på grund av olika faktorer. Foto: STEFAN ÖHBERG

pengar än Viva world cup, vilket gjort att många nationer valt att istället delta där.

Sandvärn är dock optimistisk inför turneringen.

– Det är ett bra initiativ och det är otroligt kul för de här nationerna att få lite uppmärksamhet. Jag har hört att det ska vara stort massmedialt intresse. Bland annat kommer Aftonbladet och VG i Norge att följa med truppen och matcherna ska tv-sändas.

Erik Sandvärn har spelat för Sápmi i tre landskamper.

– Det betyder naturligtvis mycket att få representera en del av mitt hjärta. Och att få resa iväg och träffa kompisar. Vi är med mest för att visa upp oss; samiska förbundet har jobbat stenhårt för att få det här att gå

igenom, det medför givetvis en stor kostnad.

Inte acceptabelt

Det är hans mormors far som var same, men kopplingen är tillräcklig för spel i landslaget.

● Känner du dig mer som en same nu?

– Nä, inte så mycket. Är man i Gällivare får man känna av det lite. Men jag fick veta det i ett ganska sent skede i livet också. Men på det här sättet får jag vara med i något landslag i alla fall, säger han med ett skrätt.

Om Ålands fotbollförbund, AFF, visar intresse kan det bli medlem i NF-board och i framtiden delta i liknande turneringar. Något sådant är dock inte aktuellt enligt ordförande **Anders Mattsson**.

– Vi har haft upp frågan på ett styrelsemöte där vi beslutade att inte gå med. FIFA har kommit med nya direktiv till nationsförbunden med speciella regler som kan innebära att man inte accepterar att en medlem från Finlands bollförbund är med i Viva, säger han och tillägger:

– Annat är det för till exempel Färöarna som är helt självständiga, de kan göra vad de vill.

En kostnadsfråga

Enligt Mattsson har det länge cirkulerat rykten om att Åland är anslutet i NF-board.

– Men det stämmer inte. Vi avvaktar och hör oss för vad som händer. Eventuellt skulle vi kunna vara med och lyssna om något möte

arrangeras här i närheten någon gång.

Enligt **Tommy Lundberg**, tjänstledig sportchef vid AFF, medför ett medlemskap stora kostnader.

– Det handlar om mycket satsning ekonomiskt om man vill resa runt halva världen för att delta i olika arrangemang och det är inget vi jobbat vidare med. Vi har prioriterat andra frågor, som vår ungdomsverksamhet.

Han gillar dock tanken med Viva world cup.

– Det är en intressant del och fint att organisationerna tar till vara minoriteterna. I teorin skulle vi kunna ställa upp ett starkt lag med bra klass i ett sådant här sammanhang.

MALIN TILLSTRÖM
malin.tillstrom@nyan.ax
tfn 528 478

Kom ihåg

IFK-hockey: Flickor /damer. Prova-på tillfällen i Islandia. Tjejer på söndag 18.30. Äldre flickor och damer på söndag 20.00.

ÅID-simning: Månadstävling på lördag i Mariebad. Insim 10.00, tävling 11.00. Alla nya gamla simmare och funktionärer är välkomna.

IFK/DFS-medlemmar: Kom ihåg att anmäla er till träffen den 27 oktober, till Anki 13286 eller Offa 12469.

JKF-friidrott: Alla junio-

rer 7-10 år som vill prova på friidrott är välkomna till Vikingaåsens gymnastiksal tisdagar 15.00-16.00. Start 24 oktober. Tränare Micke ger info på 04573424461.

ÅID-friidrott: Åland Marathon, tillika DM maratonslöpning, på söndag 08.30. Start och mål Wiklöf Holding Arena, Mariehamn. Även halvmaraton arrangeras samtidigt (ej DM), 08.45. Förhandsanmälan till ÅID:s kansli, tfn 19170, 23190 senast måndag 23 oktober. Utgivning av nummerlap-

par, lördag 28 oktober 15.00-19.00 Hotell Savoy och söndag 29 oktober 07.15-08.15 på WHA.

ÅID-orientering: Höstmöte på söndag 18.00 i Ålands elandslags lokaler i Dalkarby. Servering. Alla välkomna!

ÅID-motionshockey/rinkboll: Anmälan till motionshockey/rinkbollserien 2006-07 senast 31 oktober till ÅID:s kansli 19170. Matchtider är tisdagar och onsdagar från 21.30 och framåt i Islandia.

Hämäläinen kvar som bollbas

FOTBOLL. Finlands bolls-förbunds ordförande **Pekka Hämäläinen**, 66 år, blev omvald till en fjärde mandatperiod när förbundet höll kongress i Hyvinge i söndags. Motkandidaten var bergsrådet **Ilpo Kokkila** som fick se sig slagen med rösterna 36–49.

Till viceordförande valdes vicehäradshövding **Markku Lehtola** och riksdagsledamoten **Kari Uotila**. Tyngdpunkten under nästa mandatperiod 2007-2009 är att arbeta för internationell framgång och utveckla förningsverksamheten.

Förutom förbundets huvudsakliga mål vill ordföranden också åstadkomma bättre förhållanden för sporten.

– Vid tidpunkten för den förra förbundskongressen för tre år sedan fanns det elva konstgräsplaner av full storlek. Nu har vi redan 45, och målet är att ha över hundra om tre år. Förhoppningsvis är en stor del av dem uppvärmda, sa Hämäläinen efteråt.

Hämäläinen hoppades att förbundets budget är i balans även i fortsättningen och att den ökar med 20-30 procent. Nu ligger budgeten på en årsnivå av 10 miljoner euro. (mt/FNB)

Ledigt annons-utrymme

Kontakta Nya Ålands annonsavdelning tel. 23 444

Nya Åland
☆☆☆

► SÄLJES

Ålands landskapsregering

utbjuder till försäljning

SUND TOSARBY VESTERGÅRD BOSTADSBYGGNAD OCH TOMT

Fastigheten är ca 2.900 m² outbruten tomt underlydande Vestergård RNr 2:0 i Tosarby by i Sunds kommun.

Bostadshusets sammanlagda våningsyta är ca 175 m² varav källardelen ca 40 m². Prospekt fås från landskapsregeringens registratorskontor eller www.regeringen.ax

Anbud skall inlämnas senast 17 november kl 16.15 till registratorskontoret.

www.regeringen.ax

► SÄLJES

6 st fyrhjulsdrivna.....

Land Rover, Lang Van III
diesel 4WD paketbil -73 1.950€

Volvo, XC70
Aut 2.4T med läder.o ACC -0129.450€

Hyundai,
Santa Fe 2.7V6 4WD ACC Aut 0332.900€

Suzuki,
Grand Vitara 2.0 4WD AC-0423.400€

Suzuki,
Grand Vitara 2.0JLX 4WD ACC demobil -0633.450€

Hyundai,
Santa Fe V6 4WD ACC Automat demobil -0647.900€

Och några vanliga.....

Hyundai, Coupe 2.0 FX AC 5-växlad demobil -06 ..25.900€

Hyundai, Getz 1.3 5d GLS med AC -04.....13.850€

Opel, ZAFIRA 1.6 7 pers. -9913.600€

Toyota, COROLLA 4D 1.6vvti med luftkond. -00.....11.900€

Ford, Mondeo 1.6 STW 16v -965.600€

Mercedes-Benz, 200 bensen med dragkrok -873.750€

Mazda, 626 2.0 4d Sedan - 86 950€

Mer info på www.zebrabil.ax eller i Dalkarby tel. 31762

ZEBRA BIL

Sviter av TBE-vaccinering

■ **I början** av året pågick i landskapet Åland, så och i delar av Finland en så kallad massvaccinering mot TBE. De flesta ålänningar över 10 år rekommenderades att låta vaccinera sig. Så gjorde också jag.

Den 31 januari gavs jag den första dosen vaccin.

Cirka en vecka efteråt började problemen som en otäck, äcklig värk i kroppen. Ena dagen i armar. Andra dagen i något av benen. Smärtan som verkade sitta mest i muskler eller muskelfästen flyttade hela tiden på sig.

Till slut blev smärtorna i lår-och höfter de värsta problemen och det onda vägrade ge med sig.

Min rörelseförmåga krympte och varje steg var förenat med smärta. Jag kunde inte njuta av sommarvandringar i skog och mark utan fick kämpa för att klara av de viktigaste vardagliga sysslorna. Trädgårdsarbetet som nästan är ett måste då man är ensamstående och bosatt i tätbebyggelse, fick bara vara. Jag sökte förstås hjälp på

hälsocentralen men de kunde inte hitta någon påtaglig orsak till smärtorna och i augusti fick jag remiss till fysioterapi. Det var som att börja från nära 0-läge till att träna upp muskler igen. I skrivandets stund har jag så småningom börjat återkomma till en litet mer rörlig tillvaro – även om jag fortfarande inte är helt återställd.

En skadeanmälan gjordes där man konstaterade att det troligtvis var TBE-vaccinet som var boven till det onda. Efter det har jag ingen-

ting hört om den skrivelsen.

Jag har förstått att jag långt ifrån är ensam som har drabbats av biverkningar av denna vaccinering och jag undrar: Varför är det så tyst om det som hänt?

Jag har pratat med många människor som fått liknande – eller ännu svårare problem än de jag haft. Om det nu visar sig att det är vaccinet som åstadkommit skadorna, vem står då för kostnaderna för rehabilitering, arbetsförmåga, psykiskt och fysiskt lidande m.m.? Är det fullständigt på

egen risk folket går med på en rekommenderad massvaccinering?

Med denna skrivelse vill jag inte skrämma någon från att ta den tredje sprutan som nu så småningom är aktuell – utan min önskan är att få en sann och saklig information från läkarhåll nu då man borde ha haft tid på sig och kunnat göra en utvärdering av hur många procent av de vaccinerade som drabbats av biverkningar.

Doris Jansson

Lib-gruppen får tycka fritt

■ **Talman Barbro Sundback** har inte beställt arkitekttritningar utan en skissritning över hur lagtings huset skulle kunna se ut. Jag har aldrig förnekat att hon har gjort det på eget initiativ.

Men min klara uppfattning är att hon inte gjort det för att skada någon utan för att förbättra för lagtinget och besökare. Inte har jag eller

någon annan förnekat att den formella förvaltningen av lagtingsbyggnaden hör till landskapsregeringens finans- och kansliavdelningen. Däremot har flera lagtingsledamöter i årtal ifrågasatt detta och vill att lagtinget själv ska handha förvaltningen av lagtingshuset bl.a. för att freda plenisen från allehanda utställningar och självständigt planera och

bygga för lagtingets egna behov.

En viss planering av ombyggnad och renovering har pågått i årtal men inte lett till något långsiktigt och hållbart resultat. Att lagtingets förvaltning har haft som praxis att tillämpa landskapsregeringens upphandlingsregler i tillämpliga delar då det har varit passligt

beror ju på att lagtinget inte har haft upphandlingsregler före den 20 maj 2006.

Det står liberala lagtingsgruppen fritt att anse att mina parikamrater skall stå för sina handlingar och ta ansvar för vad de gjort. Men jag kommer ihåg att kanslikommissionen enhälligt beslöt att betala skissritningarna. Det är en viss skillnad på ord och handling.

Däremot kan jag ha respekt för er åsikt, men det står mig fritt att ha en egen.

Med hopp om ett mer konstruktivt arbete som leder till en utveckling av självstyrelsen till gagn för alla ålänningar framom att gräva ner sig i personmotsättningar.

Mvh

Anne-Helena Sjöblom

Uppskattat. Här är det stopp, signalerade på bilfria dagen Maria Stenroos-Fagerström från Agenda 21 i korsningen Ålandsvägen-Norragatan.

Foto: STEFAN ÖHBERG

Telefonkatalog på nätet
www.aland.ax

Folk på stan gillar bilfritt

Folk på stan uppskattar den bilfria dagen. I en enkät ansåg 86 procent av dem som svarade att evenemanget är bra och miljönämnden anser att dagen skall bli ett fast och återkommande evenemang.

En utvärdering har gjorts av den bilfria dagen i Mariehamn den 22 september. Då stängdes Norragatan av mellan Torggatan och Ålandsvägen och Torggatan mellan Sittkoffs och Norra Esplanadgatan mellan klockan 7.30 och 17.

Under dagen gjordes en enkät bland folk på stan. Enkäten delades ut vid ett bord på torget och de som ville fick

svara på några ja- och nej-frågor.

Tycker du att biltrafiken i Mariehamns centrum skall minska? Tycker du att man ska utöka andelen gågator i Mariehamn? Anser du att det behövs fler cykelbanor i staden? Tycker du att det är bra med en bilfri dag?

Så löd några frågor och 80 procent av dem som svarade ansåg att biltrafiken bör minskas i staden. Lika många ville utöka andelen gågator och 86 procent tyckte att det var bra med en bilfri dag.

66 procent ville ha fler cykelbanor medan 69 procent ansåg att Mariehamn skall införa p-skiva i centrum för tidsbestämd parkering. Knappt hälften ansåg att hjämtvång för cyklist

bör införas och cirka en fjärdedel var positiva till parkeringsavgifter.

Även för bilister

Miljökontoret vid Mariehamns stad konstaterar i utvärderingen att enkäten gjordes på de bilfria dagarna. Nästa gång borde den även finnas på webben så att man får ett bredare urval bland de svarande. Nu kan man förmoda att många, som svarade, rörde sig i stan till fots eller på cykel.

Mätningar, som utfördes vid korsningarna Torggatan-Norra Esplanadgatan och Norragatan-Ålandsvägen visar att bullernivån sjönk något under den bilfria dagen. Medelvärde under en vanlig dag ligger på 58,7

dB för Norragatan och 61,8 dB för Torggatan.

Under den bilfria dagen minskade bullernivån med i medeltal 0,2 dB för Norragatan och 1,6 dB för Torggatan. Givet är också att luftutsläppen från bilar nästan helt kunde undvikas på de avsnitt där inga bilar fick köra.

Utvärderingen skall behandlas vid miljönämndens möte i kväll. Inför mötet föreslår miljöingenjören att den bilfria dagen blir ett fast och återkommande evenemang i Mariehamn som alltid genomförs den 22 september med någon eller några avstängda gator. Vilka gator som stängs av, avgörs enligt förslaget, från år till år.

HELENA FORSGÅRD

TV-programmet

tisdag 24 oktober

7.00 Gomorron Sverige [68170231]
10.30 UR-program [7312540]
10.30 Se om ditt hus [3502]
11.00 Skolakuten (R) [4231]
11.30 Orden med Anna Charlotta (R) [4618] **12.00** Vetenskap – universum i provrör (R) [5347] **12.30** Jorden – kropp, kraft och kemi [8892]
13.00 Rapport [12057]
13.05–14.05 Snillen, lärda och andra favoriter [6886182]
Vetenskapens värld – 50 år av teknik och vetenskap.
15.25 Det svänger på slottet [3477106] **FILM** Svensk komedi från 1959. En sångerska och en konservator vill gifta sig och få en bostad. Men en rik flicka med slott uppvaktar konservatorn. I rollerna: Alice Babs, Sven Lindberg, Yvonne Lombard.
17.00 Rapport [98237]
17.10 Gomorron Sverige [242521]
Gäster och debatter från dagens sändning i sammandrag.
18.00 Bajo el cielo de Madrid [27569]
UR. Tolerancia.
18.15 Le Maroc qui bouge [846521]
Marrakech, je t'aime.
18.30 Krokodill [7144]
Barnprogram från UR.
19.00 Bolibompa [6250]
19.00 Myror i brallan (R) [231] **19.30** Allt och lite till (R) [502]
20.00 Bobster [415]
20.00 Lilla Aktuellt – kortnyheter [30960] **20.05** Trackslistan [214453]
20.30 Rapport [786]
21.00 Uppdrag granskning [86705]
Samhällsprogram. Del 9 av 16. Även 26/10 och 28/10.
22.00 Poliser [82989]
Svensk dramaserie från 2006. Del 6 av 8. Även 29/10.
23.00 Argument [10499]
Debattprogram. Del 6 av 14.
0.00 Rapport [27816]
0.10 Kulturnyheterna (R) [4752458]
0.20 Kobra (R) [50748]
Kulturmagasin. Även 29/10.
0.50 Reprisstart: Yizo, yizo (R) [8894629]
Sydafrikansk dramaserie.
1.15–7.00 SVT24 [79141583]

10.30–16.00 24 direkt [61731163]
16.30 Anslagstavlan [97927]
16.35 Fråga doktorn (R) [1939618]
Även 28/10.
17.20 Gunnels gröna (R) [97521]
17.50 Hockeykväll (R) [45095]
18.20 Nyhetstecken [3663705]
18.30 Oddasat [86724]
18.45 Utiset [9365415]
18.55 Regionala nyheter [3849231]
19.00 Aktuellt [74892]
19.15 Go'kväll [561453]
Hundskola, personligt samtal, matlagning och möte med deckarförfattare.
20.00 Kulturnyheterna [35927]
20.10 Regionala nyheter [4636618]
20.30 Musikbyrå live (R) [8502]
Musikprogram. Del 5 av 5. Det bästa från en konsert med Gnarl's Barkley på Vega i Köpenham.
21.00 Babel [3811]
Litteraturmagasin. Del 7 av 8. Bredbild. Programledare: Daniel Sjölin.
21.30 Aniara (R) [2182]
En annorlunda bildberättelse av Sonja Döhre och Thomas Johansson. Med ögats hjälp söker de greppa det som Harry Martinson beskriver i "Aniara".
22.00 Aktuellt [85960]
22.25 A-ekonomi [4482705]
22.30 Toppform [8366]
Livsstilsprogram. Ida och Tobbe har aldrig tränat förut. I dag ska de köpa skor och träna powerwalk och yoga. Del 2 av 10. Även 25/10 och 28/10.
23.00 Nyhetssammanfattning [81231]
23.03 Sportnytt [300083809]
23.15 Regionala nyheter [9845786]
23.25 Väder [8180499]
23.30 Djävulens ryggrad [6753057] **FILM** Spansk-mexikanskt drama från 2001. Spanien 1939. Tre långa år av blodigt inbördeskrig når sitt slut när fascisterna tar ett fast grepp om landet. På ett av motståndsrörelsens barnhem kommer tioåriga Carlos som är sonen till en mördad krigshjälte. När han blir tilldelad säng nummer tolv blir de andra barnen oroliga.
I rollerna: Marisa Paredes, Eduardo Noriega, Frederico Luppi.
1.15–1.45 Filmkrönikan (R) [9288477]

7.30 Ed, Edd & Eddy [472231]
8.00 Masken [473960]
8.30 Simpsons (R) [3812366]
9.55 Oprah Winfrey show (R) [7510434]
10.50 Våra bästa år (R) [6951415]
11.40 Everwood [1149076]
12.30 Ensamma hemma [4528873]
13.25 Lyckochansen [4373502]
13.50 Våra bästa år [1761502]
14.40 Oprah Winfrey show [8002618]
15.35 Par på prov [1033250]
16.30 Från koja till slott (R) [295279]
17.30 Cityakuten [8780279]
18.25 Nanny [615144]
18.55 Simpsons [128845]
Även 25/10.
19.25 Du är vad du äter [347927]
Brittisk realityserie från 2006. Del 13 av 18. Denna gång räddar Gillian de engelska skolbarnen från sina medhavda lunchpaket.
19.55 Update [7385163]
Nyhettssändning med väder. Även 20:55 och 23:05.
20.00 Extreme home makeover [498279]
Amerikansk inredningsserie från 2004.
21.00 Bones [326845]
Amerikansk kriminalserie från 2006. Del 2 av 22. Booth och Brennan undersöker en kvinnokropp och ett foster som hittats i Delawarebukten.
22.00 Vanished [926809]
Amerikansk kriminaldramaserie från 2006. Del 2 av 13. Ett anonymt telefon-samtal kommer in till FBI. Mannen påstår sig ha känt Sara för några år sedan men säger att hon då hette Nicky Johnson.
23.00 45 minuter [322927]
Svensk dokumentärserie från 2006. Även 28/10.
0.05 Cityakuten (R) [1932361]
1.05 Sex and the city [5077767]
1.35 Navy CIS (R) [1375699]
2.35 Drew Carey show [9995748]
3.05 Top model 4 [7144729]
4.00 That's life [9050309]
4.50 Floor filler [6276767]
5.15 Floor filler [6267019]
5.40 Singel i Hamptons [9074019]
6.10–6.55 Ellen DeGeneres [6353106]

6.50 Nyhetsmorgon [58748160]
11.00 Nyhetsmorgon efter tio [993960]
12.30 Jackpot [4526415]
13.25 Hem till gården [792637]
13.55 Nyheterna [3628873]
14.00 Direkt: Dagens rätt [596811]
14.25 Nya tider (R) [945618]
14.55 Ordjakten [8014453]
15.50 Nyheterna [2180637]
15.55 Martha [1028328]
16.50 Lattjo lajban: Totally spies [8711908]
17.15 Doktorn kan komma (R) [6339076]
18.15 That '70s show [978142]
18.45 Förkväll [4698960]
18.55 Lokala nyheter och väder [7746163]
19.00 Förkväll, forts [922347]
19.50 Lokala nyheter [8989163]
20.00 Nyheterna och ekonomi-nyheterna [406163]
20.30 Trälen [405434]
Svensk realityserie 2006. Del 3 av 33.
21.00 Äntligen hemma [126827]
Svensk inredningsprogram från 2006. Del 5 av 12. Martin jämför pellets och bergvärme för att se hur mycket man kan spara på att byta ut sin gamla oljepanna.
22.00 House [756366]
Amerikansk dramaserie från 2004-05. Del 8 av 22. En student blir offer för ett mystiskt dödligt gift. House försöker ta reda på vad som hänt pojken.
22.55 Nyheter [3397845]
23.35 Drabbade av hat [7780989]
Svensk dokumentärserie från 2006. Alexandra Pascalidou har mött människor som blivit utsatta för hat-angrepp på grund av sitt ursprung. Del 1 av 2.
0.05 Alias [3685019]
Amerikansk thrillerserie från 2005.
0.50 Anna Pihl (R) [9058106]
1.40 Trälen (R) [3981090]
2.05 Advokaterna [2584293]
2.50 Joe Renato (R) [3195458]
3.35 Nattöppet [2413212]
4.40 House (R) [6472800]
5.20 Will & Grace (R) [6257632]
5.45–6.50 Nattöppet [2978212]

17.15 Kortnytt
17.16 Zon5: Loppshop
Fanny funderar på hästar i köket. "Hästabäst" heter den nya serien där Anna provar på olika hästsporter. Testloppet testar djurgårdar.
17.45 Buu-klubben
Hencka tittar med dig bland andra på Kossan Connie, Jag – Asta Marie och Maggan och Måns.
18.15 Tv-nytt
18.30 Krönikan
Dansk dramaserie. Om efterkrigstidens nya generationer. Del 4 av 22. 1951. Det äkta paret Ida och Erik väntar barn, men först ska Ida avlägga examen.
19.30 Människans vägar
Portugisisk serie. Del 9. Brazilianare i Portugal. I sex års tid har fattiga brasilianare sökt högre levnadsstandard i Portugal.
20.00 Tv-nytt
20.20 Strömsö
Fritidsmagasin om bland andra mat, trädgård, hobby och verkstad. Textat.
21.00 Sportmagasinet
Människor i idrottens värld.
21.30 Ögonaböj
Mer aktuell än någonsin. En talkshow med bland andra Stan Saanila, André Wickström, Heli Roiha och Thomas Perret.
22.15–23.45 Nero Wolfe: Över min döda kropp
Amerikansk deckarserie. Del 5 av 19. Archie Goodwin får till sin förvåning veta att Nero Wolfe har en dotter. När den unga kvinnan besöker New York blir hon indragen i ett mord på en fåkt-ningsklubb där Archie upptäcker en härva av lögner och utländska agenter.

Frances Conroy från "Sex fot under", som sänds på MTV3, blev glad, när hon 2004 tilldelades en Emmy för sina rolltolkning i den dramaserien.

FOTO KEVORK DJANSEZIAN/SCANPIX

5.55 Ettans mor-gon-tv [89619927]
9.15 Läkarna på landet [4106279]
Nya vindar.
10.15–10.30 Finsk skol-tv: Finländska melodier Jr. [9331989]
11.00 Tv-nyheter [72724]
11.05–12.05 Gudstjänst [9330618]
12.35 Go Yoyo Go [653908]
Del 22 av 26. Art.
12.45 Es español 2 [459732]
Grunder i spanska, del 9/12.
13.00 Tv-nyheter [30453]
13.05 Kraftverk [825618]
14.00 K-kont: Severis melodier [38724]
Severi Pyysalo var ett underbarn i vibrafonkretsar, men nu gör han också karriär som kompositör.
14.15 Arto Nyberg [56960]
15.00 Tv-nyheter [90540]
15.05 Mord och inga visor [4189095]
Brittisk kriminalserie. Otrygg väg.
15.55 Ettans salong [9931705]
16.10 A-punkt [7970705]
16.30 MOT [2076]
17.00 Tv-nyheter och ekonomi-nyheter [97415]
17.10 Rullande stenar [59786]
17.40 Nyheter på teckenspråk [4679415]
17.45 FST: BUU-klubben [62250]
Hencka tittar med dej bl a på Kossan Connie, Jag – Asta Marie del 5 av 5 och Maggan och Måns.
18.15 FST: TV-nytt [848989]

18.30 Nyhetsrubriker [91144]
18.35 Loppis Redesign [1933786]
Terhi Simola är värd i andra upplagan av Loppis. Gäst är Markku Pölönen med sina föremål. Tapani Aalto letar efter herrkostymer på loppis.
19.10 K-trappan [8264618]
20.00 En sann historia: Blomdroppskungen [811]
Måste man tro för att få hjälp av blomdroppar?
20.30 Tv-nyheter och väder [64927]
20.55 Sportrutan [6381786]
21.00 Omagh [8795188] **FILM** Irändsk-brittiskt drama från 2004. I rollerna: Gerard McSorley, Michèle Forbes, Brenda Fricker. Regi: Peter Travis.
22.45 Ali G i USA [7048873]
Ali funderar bl a på lesbiska par och abortmotståndare.
23.15 Tv-nyheter [4442163]
23.25 Kulturnyheter [4448347]
23.35 Ny film: Lördag [1913989]
Håll ett öga på dina strumpbyxor på lördagskvällar.
23.38 Ny film: Den elastiska barberaren [304447618]
Animation om en barberare, kunderna och en irriterande fluga.
23.45–23.55 Euronews [4790618]

6.30 Ylekax [96637960]
10.00 Revolver [79989]
11.00 Dolt ord + Spelpåse [33163]
12.00 Tellus-frågesport [96989]
12.45 Dagens rubriker [9703453]
13.40 Chefen sliter [133705]
14.10 Under polstjärnan: Förlust och sorg [590076]
14.40 Det hände i Österbotten **FILM** [8271298]
Finskt drama från 1951. I rollerna: Aku Korhonen, Eija Inkeri, Matti Oravisto. Regi: Matti Kassila. SV.
16.00 Superfarmen [9415]
16.30 Drake & Josh [60873]
16.55 Puss och kram, Felix [9771328]
17.20 Lilla tvåan [80231]
17.50 Regionala nyheter [3666892]
18.00 Tv-nyheter och ekonominytt [89811]
18.15 Tvåans höstväder [3853434]
18.20 Akuten [923647]
19.00 I Paavolainens fotspår (R) [3057]
19.30 Långt från trädet: Auli och Susanna Rahkamo [86637]
19.45 Nikolaj och Julie [564540]
20.30 Jag finns. Tänker jag? [75569]
Kirsi Karila m fl: Kasvatusuurovaikutus (Växelverkan i barnuppfostran).
20.35 Djuren i mitt liv: Hunden eller jag? [579892]
Återvänder livet till det normala hos ett skottiskt par som tyranniseras av yorkshireterriern Bailey?
21.00 Aktuella tvåan [25095]
21.50 Tv-nyheter, väder och sport [2912873]
22.05 Dokumentärprojekt: Tobaksflickorna [1337347]
Att gå ner i vikt lyckas inte och omskolningen ger inget jobb – allt tycks gå i spillror.
23.05 Pressklubben [8602163]
23.35 RallyX [7975892]
Fart och farofyllda situationer!
0.20–1.05 Musik-tv [1607212]

6.25 Godmorgon Finland [85390705]
9.10 Vinstpotten [5420453]
10.10 Köpkanalen [3403960]
12.10 Drop 3 [171076]
12.50 Beach soccer [148182]
13.15 MTV3 Chatt [8965927]
14.05 Hamtaro [3178811]
14.30 Brorsan är ett geni [219250]
14.55 Vinstpotten [217347]
15.25 Intensiven [6189453]
16.20 Matstället (R) [501873]
16.35 Vinstpotten [2495989]
17.00 Emmerdale [946366]
17.30 De vackra och de djärva [949453]
18.00 Sexans nyheter, väder och sport [722328]
18.15 Nöjesnytt [346908]
18.30 Seriestart: Fräscha upp hemmet [925873]
19.00 Sjuans nyheter [933347]
19.15 Kauppalehtis ekonomiska nyheter [585960]
19.25 Dagens väder [2043521]
19.30 Dolda liv [789908]
20.00 OC [769279]
Amerikansk dramaserie. Oviss framtid. Det är dags att söka studieplats, men ingen av ungdomarna vet var de vill studera.
21.00 Flykten [305095]
Amerikansk kriminalserie. I mörkrets kärna. Många människors liv står på spel när fångelseupproret urartar till krig.
22.00 Tians nyheter [769724]
22.20 Resultatrutan [8658502]
22.30 Sex fot under [5707095]
Amerikansk dramaserie. Håll mig i handen. Ett gammalt trauma lämnar inte George i fred.
23.35 Kodnamn: Evighet [6856569]
Amerikansk actionserie. Ett svårt besök. Laura söker sina föräldrar tillsammans med Ethaniel och berättar för dem att hon ska vara borta länge.
0.35 Nöjesnytt (R) [5747458]
0.50 Köpkanalen [9245293]
1.20–6.20 MTV3 Chatter [86639125]
6.20 Köpkanalen [24323309]

ÅLANDS RADIO 91.3 MHz
6.45–10.00 Gomorron. Programledare: Leif Sundberg. **6.50** Berättelse. Av Seth Jacobsson. Även 18:15. **6.55** Ålandsnytt. **7.00** Aktuellt. **7.30** Ålandsnytt. **8.00** Aktuellt. **8.30** Ålandsnytt. **9.00** TT-nyheter. **9.02** Musikpaletten: Spelmansmusik. **9.30** Ålandsnytt. **9.45** Sago-stunden. I dag lyssnar vi till andra delen av sagan Svenske Per, skriven av Helena Nyblom och uppläst av Astrid Olhagen. Veckans samtliga avsnitt även fredag 12:30. **10.00** TT-nyheter. **10.02–15.00** Mitt på dan. Programledare: Tom Wiklund. **10.30** Ålandsnytt. **11.00** TT-nyheter. **11.30** Ålandsnytt. **11.40** Musik. **12.00** Aktuellt. **12.10** Musik. **12.15** Kulturen. Även 17:45 och lördag 10.15. **13.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **13.05** Rätt skall vara rätt. Frågetävling. **14.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **14.05** Lyssnarnas telefonönskemusik. **15.00** TT-nyheter och Ålandsnytt. **15.05** Min Musik. Red: Leif Sundberg. Även söndag 13:00. **16.00** Aktuellt. **16.15** Utesändning Även söndag 14:30. **16.15–17.45** Åland i dag. Programledare: Anders Hallbäck. **17.00** TT-nyheter. **17.02** Ålandsnytt. Även 18:03. **17.45** Kulturen. Repris. **18.00** Aktuellt. **18.03** Ålandsnytt. Repris från 17:02. **18.15** Beträktelse. Repris. **18.30–19.00** Musik. **5.30** Musik.

TV ÅLAND

INFOKANALEN

Vad tog det åt trippmätaren?
Tv Ålands Janke Berglund tog landskapsregeringens Camilla Gunell till Vårdö för att tala aktuell kultur, men körde de rätt? För de fick höra att det är dubbelt längre väg från Mariehamn till Vårdö än tvärtom?

Hildas hus ruttnar inte

■ **Bästa Leif Granlund** och **Sune Mattsson** Hildas hus ruttnar faktiskt inte. Det är fasadpanelen på norra sidan som det är problem med.

Och om det nu är så att fastighetsskötaren anser sig ha blivit oskyldigt inblandad så ber jag om ursäkt, i annat fall får jag leva med att fastighetsskötaren anser sig oskyldigt inblandad. Jag ser det inte så.

Tack vare fastighetsskötarens omtanke om Hildas hus då mögeltillväxten inte gick att borsta bort och han tog till högtryckstvätten upptäcktes problemen med norra fasaden. Det ska Leif Granlund känna sig stolt över tycker jag.

Hans handlingskraft visade sig ge reaktioner som förhoppningsvis också ska ge lösningar som ska bli hållbara. Byggmästare **Bruno Fransson** hade ju en teori i sin

rapport om varför panelen ruttnade.

Men min erfarenhet av högtryckstvättning av träfasader och liknande står fast oberoende av om man sprutar försiktigt. Vattnen, smuts och mögel tränger in i träet vilket är förödande för fasaden. Själv använder jag ingenting annat än åttika. Det är billigt, enkelt, ger gott resultat men antagligen alldeles för enkelt och tantigt på svåra problem.

Då det gäller färgvalet, linoljefärg, så vet jag bara att då **Barbro Sundback** var ledamot av stadsfullmäktige så var hon en stor förespråkare för att i stadsplaner stryka detaljer som reglerade att fasader ska målas med linoljefärg. Vad som står i stadsplan för Hildas hus om fasadfärgen känner jag tyvärr inte till.

Mvh Anne-Helena Sjöblom

Norra fasaden. "Hildas hus ruttnar faktiskt inte. Det är fasadpanelen på norra sidan som det är problem med.", skriver insändarskribenten. Foto: STEFAN ÖHBERG

Nyans ros

...till **Thérèse Karlsson** för den fina föreställningen på teatern i Åbo och den trevliga informationen efteråt. Vi som var med från Åland ger rosorna.

...till vännerna **Gullan, Barbro, Katarina, Solveig** och **Gunnevi** för att ni så överraskande ordnade för oss en fin musikalisk afton i Hammarlands kyrka med kyrkosångare Hans Martin samt därpå kalas på Katarinagården med rågat läckert bord samt blommor och presenter. Tackar gör 70-åringen Börje med sin Astrid.

...till **Herden Mårten af Eckerö** för att vi bjöds tillfälle att delta i höstkyrkodagarna på Lärkkula tillsammans med flera hundra övrigt "kyrkfolk". Det blev berikande dagar för oss. Tackar gör Astrid och Börje.

...till er **alla andra** som kommit ihåg min 70-årsdag trots att jag var 31 mil fågelvägen hemifrån. Hälsar och tackar gör Börje Ö.

...till den **ärliga person** som hittade min väska i Sparhallens kundvagn och lämnade den till kassan. Tusen tack säger den slarviga damen.

...till kallskänkan **Tanja** på Birka Paradise för all hjälp! Du är en ängel! Ulrika, Ninna & Rainer.

...till tjejerna som hade jour i fredags på djurskydsföreningen, bra jobbat! En extra ros till **Erica** som fick extra arbete med sängen. Sven-Erik rosar.

Lägre skulle hyran varit

■ Ett fel, som ledde till att hela resonemanget blev obegripligt, hade smugit sig in i **Per-Åke Aspbäcks** insändare om hyresavtal i gårdagens tidning.

Aspbäck skriver att hyresnivån i utgångsläget kan vara hög och så bestäms i avtalet på vilka grunder den kan höjas. Och så skulle det ha stått så här:

"Men att lura hyresgästen med att ta en **lägre** hyra än man från början ville och sedan chockhöja hyran, det är för mig lurendrejeri och borde som sådant också kunna bestraffas utan att hyresgästen skall bli svartlistad som "en besvärlig en".

Messa Nyan

0457-323 4444

● Efterlysning: Du som gjorde skulpturen som föreställde en man och som stod i Esplanaden i Mariehamn. Ta kontakt med mig, en kollega! **Kari 040 565 95 12.**

● Nina. Kan se dig gå längs din "egna" väg till stugan, i mörkret. Du njuter av tystnaden, av stjärnorna som syns på himlavalvet. Det hörs ljud av något som rör sig när du kommer. Är det älg, räv, lo eller bj...?! Så träder ryggmärgen in och du får ståpås runt hela kroppen, hjärtat dundrar i bröstet och du börjar den handling, som människor genom alla tider har gjort: försöker ta dig i säkerhet! Helst bakom din egna låsta dörr. Och erkänn att du i det läget är primitivt normalt rädd. Då när björnarna har tagit sig till skogarna i (var det) Geta, med grottor och ett överflöd av mat. Sen kan vi köra längs era vägar och se på alla skyltar med texter som: björnmarker, gå i skogen på egen risk, 500 euro för bästa fotot av nallen med mera. Och vi får säga till varandra, jo si tej kan tej, di dän ålänningarna. M. v.h. **Brenda.**

● Mamma Mu med familj har själv blivit påhoppad, nedtryckt och förnedrad av det barnskyddet som var tidigare. Vad jag tror är bara en kvar av dessa 3 som var då. Därför vill jag kämpa för andra som är i kris. Vårt är inte klart än men hela familjen ha blivit starkare för vi ha pratat mycket och förklarat för barnen det dom undrar och inte själva förstår. Fast barnskyddet inte förstår så lider barnen lika mycket som vuxna. **Mamma Mu.**

● Finns det nu nåt ställe där man kan lämna begagnade glasögon? **0457.**

● Hej på er burktjyvar som stal pantburk och dessutom blev fil-

made i kallagret. Ni kan höra av er så slipper ni trubbel med ordningsmakten. **040.**

● Tack till dig som lämnade in vår borttappad mp3 till infon på Eckerölinjen den 19. H: **Fam.Ö.**

● Bra åsikter Karin. Jag håller med, men har fortfarande inte råd med skivor. Då tror jag även artisen tycker det är roligare om jag lyssnar och sprider musiken än om jag inte ens vet om den. **0457.**

● Petra som jobbar på Fantasia och La Strada, är du singel skulle vilja träffa dej, du är så söt. **En beundrare.**

● Håller med "arg gubbe". VH1 är helt klart bäst. MTV suger fett. **0457.**

● Feminister, ibland ska det hållas upp dörrar och dras ut stolar, rena prinsess-behandlingen. Ibland är ni jämlikar! Vafalls? Förvirrade själar. H: **Maskulinist.**

● Om uttrycket "skaffa dig ett liv" är allsmäktigt så klingar det illa med verkligheten hos oss 40-plussare med tre barn och glesnande hårväxt samt begynnande kulmage. Jag har försökt på dussintal svenska "träffa den rätta" sidor, men det är bara pengar dom är ute efter. "Skaffa dig ett liv" försökte vi ju. En gång... **040.**

● Nu söker Birka line åter igen syndabocker bland personalen när det inte går som "dom" tänkt. Saneringen skall inte göras ombord, bör nog göras nån annanstans. **Olli.**

● Alla kan inte gå i söndagsskola, jag ska villigt erkänna att jag inte är ett helgon, men jag kan också vara snäll och givmild. Härom dan så skänkte jag 200 kronor till en hemlös kvinna i Stockholm. Vet ni kära ålänningar att bara några timmar bort så lever många människor i misär och hemlöshet, i rika Sverige. Jag utan att skryta ger bort i medeltal 2000 kronor varje månad,

dum eller snäll! Välj själva. **KE HUD FLE.**

● Mamma Mu har öppnat blogg. <http://mamamualand.blogg.se/> med hopp om ett rättvist samhälle. **Mamma Mu.**

● Jo jag hittade resorna till Miami via nätet med British Airways. Vad jag ville veta är varför det är så dyrt? Hur mycket bidrag Air Åland får i bidrag sammanlagt i året? Och vad jag då betalar för när jag flyger mellan Åland och Hfors? Jag vet att det blir billigare med stora plan, och så vidare. Men varför inte samma pris som andra? **0457.**

● Har ni sett Tribe, dåligt att dom visade samma pogram två dagar i rad. **0457.**

● Kan inte du inse att jag kollar på dig varje dag Jocke, från **En som börjar på f (från KHS).**

● Finns det ingen singelkille på Åland? I 13-15 års åldern! **0457.**

● Till programledarna i Djur och natur. Otroligt att man som en av er kan säga: att vi skall sätta oss i bilarna och köra härifrån. Det skulle vara farliga re än att möta en björn. Denne upplysta person tror bestämt att Brändöborna tar sig fram gåendes, med skötbåtar eller motorbåtar i kommunen, eftersom vi bara behöver vara rädda för björnar, inte bilar? **Körkort i 40+ år.**

● Jag blev biten av en tax tidigare, såret läkte men räknas taxen då som kamphund då den angrep mej eller är det bara vissa hundar som får ha dåligt humör ibland? **0457.**

● Efterlyses: Godisförsäljare på Åland. Grossist som vi kan beställa godis genom. Tag kontakt med **Condis kiosken i Storby!**

● Någon har snott 20 tum 21 växlar DBS mountain bike från Citytipset senaste torsdag, svart, vit och röd. Hjälp mig hitta den **040 518 33 51.**

DAGENS BILD

Sänd MMS till 0457-3234444

● Vad sägs om detta? Mobil med röntgenkamera. **Margareta Emretsson**

● Lek med skuggor. Från **0457.**

● Varför har subutexvården bytts ut till subuxone som tros leda till blindhet och dödsfall? I Sverige togs den ju bort. Varför skall Ålands missbrukare vara försökskaniner med livet som insats. Sjukt. **0457.**

● Tack Håkan på Pub Ettan att du bryr dej om dina kunder, och inte enbart om vinsten! Häls. från **En kunds anhörig.**

● Ja Kurre i Jurmo, du har rätt. Nu finns det både 2-benta och 4-benta sevärigheter på er ö. Vårt en resa dit alla kramare. **040.**

Nya Åland tar gärna emot insändare som e-post eller på diskett. Det går också bra att skriva eller faxa.

Adressen till Nya Åland är:
Pb 21, 22 101 Mariehamn
Fax:
(018)-23 449
Tfn:
(018)-23 444
e-post:
redaktion@nyan.ax

bland folk

Harriet Tuominen

I teorin är alla kattor grå ...

Ibland får jag för mig att folk inte alltid tror på de teorier de för fram utan bara håller på för glädjen att få debattera. Eller för att driva litet med sina motståndare. Eller för att de har tråkigt.

Just nu pågår en debatt om de fria krafterna på hyresmarknaden. Och om åsikterna inte skulle föras fram av en ekonomielicentiat så skulle jag direkt tro att det är en litet nygammal, nyfrälst nyliberal på 14 vårar som prövar sina vingar. För ingen är mer definitiv i sina åsikter än en nyfrälst.

Nu är det inte det, utan en mogen man. Alltså måste avsikten vara att få oss att tänka efter.

Och vad tänker man på då? Jo, motsatsen. Den oerhört vackra teorin där alla delar lika. En del ser rött när de hör talas om den, kanske är det på så sätt den fick sin färg.

Om alla gemensamt äger allting, alla arbetar med det de är bäst på, alla får det de behöver av mat, kläder, nöjen, kärlek (kunde systemet garantera det också, männstro?), vad kan då gå fel?

I teorin är kommunismen det vackraste system som finns. Det var enligt den principen Jesus levde med sina lärjungar, även om han inte ville gå in och pracka den på andra. Så varför gick det så galet?

För att teori och praktik inte är samma sak. Och det gäller inte bara för den minst fria av alla ”marknader”. Det gäller också för den fria. Och för vädret. Och för det mesta andra.

Enligt den teori som vi nu har fått oss till livs så betyder en fri marknad att allt finns i precis de mängder som behövs för att alla skall vara lyckliga. Den som har saker till försäljning får allt sålt till det pris hon vill ha. Den som behöver något går ut och köper det till ett pris som passar plånboken.

Den som har en utbildning får arbete inom rätt bransch med en lön som motsvarar de uppoffringar man har gjort under studietiden (och som också räcker till för att betala den fria hyran). Den som har en produktionsinrättning kan gå ut och anställa arbetskraft med precis rätta kunskaperna och till löner som gör att företaget ger en hyfsad vinst (som räcker till en subventionerad fri hyra?).

Många är för unga för att komma ihåg hur det var med löken och gurkan, de två specialgrödorna innan kinakålen kom. Det året många satsade på lök visade det sig att gurkpriset av någon anledning var riktigt bra medan löken måste säljas billigt. Så följande år satsade man på gurka istället, och vips var det löken som låg bra till prismässigt.

Varför ledde de rådande fria marknadskrafterna inte till att det fanns ett jämnt utbud av lök och gurka till ett stabilt pris år efter år?

Och vad kommer vi till med vårt tänkande? Att teorierna inte alltid stämmer. I mörkret är alla kattor grå, heter det. Men det är bara i teorin. Tänd lampan och se ljuset!

Hur få slut på livsfarliga vansinnesfärder på vägarna?

Nya Åland berättade i går om en ung man, som i ungdomligt oförstånd (?) satte sitt eget och andras liv på spel med en vansinneskörning runt halva Åland.

Oftast avfärdas historier som den här med en notis. Polisen skickar ut ett fax om att någon har fått körförbud på grund av fortkörning. Och så tänker vi inte så mycket mer på det. Den här gången fick vi följa med på resan. Vi fick läsa om hastigheter på nära 200 kilometer i timmen ibland, omkörningar som kunde ha kostat flera människors livet. Och den enda förklaring vi fick till att färden inleddes så våldsam är att det var bråttom, bilen skulle lämnas tillbaka före ett visst klockslag.

Färden var så uppseendeväckande att polisen kontaktades med en gång. Kör man genom en rondell i fel riktning så får man räkna med det.

Men sedan då? Polisen tog upp jakten och färden fortsatte än våldsammare. Flickvännens vädjan att det är bättre att ta tio dagars körförbud än att göra något värre klingade för döva öron. Föraren skulle köra ifrån polisen. Punkt.

Med facit i hand finns det mycket man kunde ha synpunkter på.

Om någon av alla de vansinniga omkörningar vi fick läsa om hade slutat i en tragedi, hur hade debatten utvecklats? Hade all skuld lagts på 21-åringen, som naturligtvis är brottslingen i dramat. Eller hade vi fått en debatt om huruvida polisen i alla lägen skall jaga misstänkta bilister så fort det bara går?

Har polisen en policy när det gäller biljakter?

I det här fallet var bilen bekant. Den var belagd med körförbud, vilket var en bidragande orsak till att man tog upp jakten.

Polisen skall självfallet inte låta skurkarna komma undan, så är det inte tänkt. Men när man inser att föraren inte tänker stanna, när man ser att vansinnet tvärtom accelereras, skulle

Vem stoppar? Är det polisen, bilskolorna eller samhället i ett bredare perspektiv som bär huvudansvaret för att vi skall slippa vansinneskörningar på våra vägar av det slag som Nya Åland kunde berätta om i går. Foto: STEFAN ÖHBERG

det inte då vara läge att lägga ner jakten och istället kontakta bilens ägare och den vägen få fram vem som körde. Det är nämligen osannolikt att ägaren hade tagit på sig fängelsedom, körförbud och böter för att skydda en kompis.

Vi kan inte veta säkert hur färden hade gestaltat sig om polisen hade lagt av ungefär vid Gottby. Med tanke på inledningen var prognosen inte så god. Men man kanske ändå vågar anta att ynglingen hade tagit det litet lugnare om han inte hade sett blåljus i backspegeln.

Det kunde också haft motsatt verkan. Om polisen hade lagt av kanske ynglingen hade misstänkt att någon låg i bakhåll längre fram och på så sätt förmåtts göra än mer vansinniga saker.

Det är för sent att veta det nu. Men det kunde vara värt en diskussion.

Det andra man börjar fundera på är attityden.

Det har någon gång påståtts att de som gör dumdristiga saker ofta saknar förmåga att se konsekvenserna. De förstår inte att de åker fast om de stjälar eller blir av med körkortet om de kör för fort. Saknas den förmågan så kan inte heller graden av självbevarelsedrift vara speciellt hög. Är man inte rädd för egen del så är man det inte heller för andras.

Hur mycket tid lägger bilskolorna på detta i sin undervisning?

Alla behöver det kanske inte, en del tycker säkert att det bara blir onödigt dyrt. Men om det kan rädda ett liv eller två så lär det vara värt det?

En tredje sak. Om någon förmas göra fullständigt vansinniga manövrar i trafiken för att inte bli av med körkortet, om man

är redo att offra sitt eget och andras liv för detta, då är det väl där stöten skall sättas in.

Tag körkortet inte bara på tio dagar utan på en månad eller två. Gör straffet kännbart.

I det här fallet blev ynglingen av med kortet i 1 år och åtta månader. Det är en tid som borde kännas för vem som helst, men så var ju omständigheterna också speciella.

Men vi vanliga bilister kan också ibland få för oss att reglerna inte gäller om vägen är tom och rak och ingen råkar se. Och tio dagar går rätt snabbt.

HARRIET TUOMINEN
harriet.tuominen@nyan.ax
tfn 528 464

KOMMENTARER
TILL LEDAREN
www.nyan.ax

klippt & skuret

Nyhetsjournalistik har ersatts av avgångsjournalistik i svenska medier, skriver landshövding Mats Svegfors i en debattartikel i Dagens Nyheter. Han är tidigare chefredaktör för Svenska Dagbladet och tycker att public service-bolagen kunde låta bli att låta sig dras med i nyhetsmönster, som i grunden formas av medier som är helt beroende av en ofta mördande konkurrens på upplagemarknaden.

Han tar som exempel det folkpartistiska intrånget i social-

demokraternas datasystem och konstaterar att nyheten hölls vid liv dag efter dag trots att inget nytt hände. Man gjorde kommentarerna till nyheter.

– Det hela förvandlades till ett ”avgångsdrama”. Hur mångas avgång skulle kunna drivas fram.

Samma fenomen upprepades med ministrarna Borelius och Stegö Chilò, konstaterar Svegfors.

”Det är lätt att kritisera tidningar för kvalitetsbrister. Men lever man på marknaden så är man beroende av den. Det är tydligast

för lösnummerförsålda tidningar. Men det gäller i grunden också prenumererade tidningar.

Den stora finessen med public service är just att detta marknadsberoende inte finns. Jag vill till intet pris i världen vara av med de medier som verkar på marknadens villkor. Men för varje år som går, och för varje tag som tas i marknadens åtstramning av villkoren för marknadsmediernas verksamhet, så ökar min insikt om den avgörande betydelse som public service har.

Men då måste public service

ha självförtroende och självkänsla. Man måste våga stå för det som är public services särdrag och alldeles egna möjligheter. Man måste kunna stå emot det som faktiskt hela tiden hotar att pervertera journalistiken i övrigt. Detta innebär val, att välja bort det som kommersiella medier försöker invadera hela det offentliga rummet med. Men det innebär också val mellan det angelägna och det mindre angelägna.”

Grundad 1981.
Utkommer måndag, tisdag, onsdag, torsdag och fredag.
Medlem av Tidningarnas förbund.
Kontrollerad upplaga 2005: 7.256 ex.

FÖRLÄGGARE
Nya Ålands Tidningsaktiebolag
ADRESS
Pb 21, 22101 MARIEHAMN
Uppgårdsvägen 6
Öppet mån-fre kl 8.30-16.15
KONTAKTER
Tfn (018) 23 444 (kl. 8.30-16.15)
Nyhetstips: tfn 0457-313 4444

Annonssavdelning och administration: fax (018) 23 450
Redaktion: fax (018) 23 449

Nya Ålands hemsida
www.nyan.ax
DISTRIBUTION
Blir du utan din tidning ring Posten, tfn 636 751 (kl 7.00-8.30) eller Nya Åland, tfn 23444 (efter kl 8.30)
REDAKTIONEN
Chefredaktör & ansvarig utgivare: Nina Fellman tfn (018) 528 441
nina.fellman@nyan.ax
Ansvarig nyhetschef: Ulf Weman tfn (018) 528 442

redaktion@nyan.ax
Arkiv: Marita Smeds tfn (018) 528 465
arkiv@nyan.ax
Familjeredaktör: Maj-Len Lindholm tfn (018) 528 449
Kulturredaktör: Jan Kronholm tfn (018) 528 466
kultur@nyan.ax
Sportredaktör: Malin Tillström tfn (018) 528 478
sport@nyan.ax

ANNONSAVDELNINGEN
Annonssändaren: Delice Lindegren annons@nyan.ax tfn (018) 528 457

ADMINISTRATION
VD: Stefan Norrgrann tfn (018) 528 447
stefan.norrgrann@nyan.ax

Ekonomichef: Katrin Lindqvist tfn (018) 528 446

Prenumerationer: Margareta Sävstrand tfn (018) 528 443
prenumeration@nyan.ax

TRYCKERI C-Print Ab, Mariehamn, ISSN 0359-1414

PRENUMERATIONSPRISER
1.1.2006
Fortlöpande helår..... 159 €
halvår..... 85 €
kvartal 44 €

STOPPTIDER FÖR ANNONSER

Publiceringsdag	Eller text & mindre annonser	Annonser större än 600 mm	Färgannonser
Månd	fre kl 12	tor kl 14	tor kl 14
Tisd	mån kl 12	fre kl 14	fre kl 14
Onsd	tis kl 12	må kl 14	må kl 14
Torsd	ons kl 12	tis kl 14	tis kl 14
Fred	tor kl 12	ons kl 14	ons kl 14

Torget: onsdagar kl 12.00.
Tel. 0600-9-1219

Kartorna i Nya Åland är publicerade med tillstånd av Lantmäterverket. © lantmäterverket, tillstånd nr 364.

M:HAMN 11.00 03.45 L	→	ÅBO 17.00/18.30 08.00/09.10	→	M:HAMN 23.20 L 14.35
M:HAMN 23.55	→	H:FORS 09.55/17.00	→	M:HAMN 04.15

M:HAMN 04.25 14.45 23.30 L	→	STOCKHOLM 09.30/17.00 19.15/20.15 06.00 K / 07.30 K	→	M:HAMN 23.45 03.35 L 10.50
-------------------------------------	---	--	---	-------------------------------------

L=Långnäs K=Kapellskär
Biljettförsäljning och incheckning avslutas 10 min. före avgång.
Bokad bil skall vara incheckad och klar 30 min. före avgång.

**OBS! Silja Europa till Åbo
ändrad avgångstid: 11.00!**

Torggatan 14. Tel 16 711 eller 06001 74552 www.silja.fi

ÅLANDSTRAFIKEN 14.8.2006–7.1.2007

MARIEHAMN–KAPELLSKÄR

Måndag-torsdag

MARIEHAMN	KAPELLSKÄR	MARIEHAMN	KAPELLSKÄR
08.00	09.30	07.00 I)	08.30
16.00	17.30	13.00	14.30
15.30	12.00	19.00	20.15
22.30	19.00	12.30	09.00 I)
		18.30	15.00
		00.05	20.30

Kombinerar med landsortsbussar linje 2, 3 och 4. Ej helgdagar.

I) Ej söndagar. Jultrafiken: kontakta vår bokning!
Buss Stö–Kap avgår från Cityterminalen 1h 40min före fartygets avgång. Buss Norrtälje–Kapellskär ca 45 min före fartygets avgång. Åven buss Kapellskär–Stockholm (färdtid ca 1h 20 min) efter fartygets ankomst. Bussen går via Norrtälje.

ÅLAND–STOCKHOLM dagligen

ÅLAND	STOCKHOLM
01.10 L	06.30
04.35 M	09.40
10.15 M	15.30
14.25 M	18.55
14.10 M	07.45
23.35 M	16.45
07.45 M	18.00
03.20 L	20.10

ÅLAND–FINLAND dagligen

ÅLAND	ÅBO	H:FORS
03.30 L	07.35	
14.25 M	19.50	
23.45 M		10.00
14.10 M	08.45	
01.00 L	21.00	
04.25 M		17.30

Jultrafiken: kontakta vår bokning!

M=Mariehamn L=Långnäs

Biljettförsäljning, incheckning och ombordstigning avslutas 10 min. före avgång. Bokad bil skall vara incheckad och klar att köras ombord senast 30 min. (i M:hamn 20 min. vid avg. kl. 07.00) före avgång. Transfer Mariehamn (Storag, 2)–Långnäs 1 timme före avgång, även Långnäs–Mariehamn, förhandsbokning 10 EUR/person. Barnrabbat.

VIKING LINE
Storag, 2, tel 260 11, bokn, 262 11
www.vikingline.ax

RING SÅ KÖR VI!

DAGLIG LASTBILSTRAFIK
till och från Åland. Tel. 24 111

SAMTRANS

Tisdag 24 oktober 2006

Dagens ålänning: ”Inte så söt att man smälter”

Ute på stan.
Dagens ålänning Gunvor Blomqvist tycker det är skönt med vädret och ska ut-rätta några ärenden.

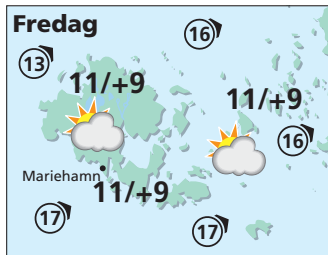
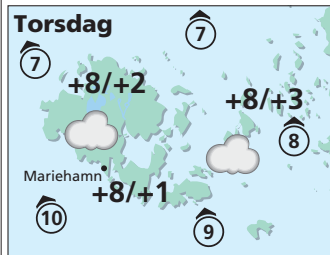
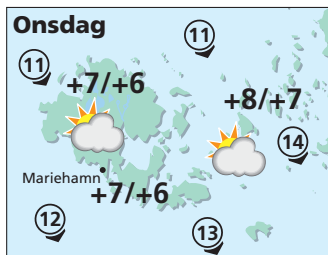
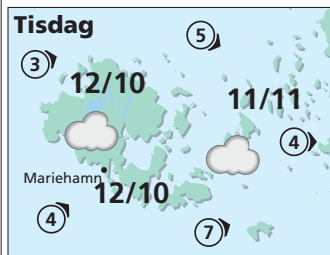
Nyan träffar Gunvor Blomqvist i närheten av Fiskarboden där hon står och pratar med en väninna. Vi frågar om hon vill vara dagens ålänning och det går bra.
● Vad har du gjort på stan i dag, då?
– Jag har just kommit hemifrån och har några ärenden att uträtta.
● Det är en ganska mulen dag och lite regnsjukt. Vad tycker du om vädret?
– Det är ganska skönt, 12 gra-

der, och jag har paraply med mig, ifall det skulle bli regn. Det är bra när man inte är så söt att man smälter, med tanke på regnet då, skrattar hon.
● Vad har du tänkt göra under dagen?
– Ja, jag tänkte få tag i en be- kant. Jag disponerar mina da- gar nu när jag är pensionär, då är det inte så rysligt noga med klockslag och sådant.
● Är det ofta du är ute och går så här på förmiddagen?
– Jo, jo det är det... Jag har nog bil men jag brukar parkera

där norr om Kjells Service och går sedan mest. Det är lättare när jag har handlat, jag har ett eget system på det viset.
● Är det någon du vill hälsa till?
– Jaa, funderar hon och skrat- tar.
– Vi tar väl vänner och be- kanta. Det behöver inte vara så högtidligt.

TEXT OCH FOTO:
NOÉMI KISS-DEÁKI (PRAO)

Vädret på Åland

I går kl 15

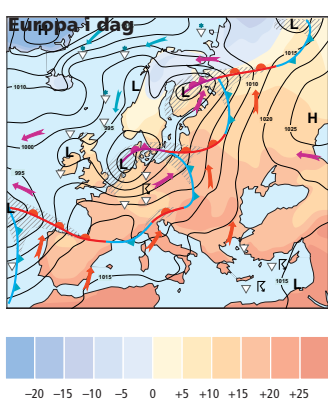
Jomala	temp. 11	moln. m
Åbo	12	hm
Helsingfors	12	nm
Stockholm	12	

Vattenståndet i går kl 15

Föglö	+6 cm	Åbo	+6 cm
-------	-------	-----	-------

Solen i dag

Mariehamn	Upp 8:41	Ner 18:06
Helsingfors	8:21	17:46
Stockholm	7:46	17:17

Vädertjänsten Tel.060010600 3,95 /min +Isa
METEOROLOGISKA INSTITUTET

Dagens rätt

Kycklingwok

ca 400 g marinerad, strimlad kyckling
1 msk rypsolja
2 vitlöksklyftor
1 påse strimlade djupfrysta rot-saker eller 200 g färska
1 dl buljong, höna, grönsaker
200 g skivade champinjoner el- ler annan svamp
0,5 tsk ingefära
0,5 tsk curry
färska örterkryddor

Hacka vitlöken och fräs lätt i wok el- ler stor stekpan- na. Lägg i köttet och låt det bryn- as. Lägg i grönsa- kerna och

svampen och stek ca 5 minu- ter. Slå på buljong och kryd- dor. Låt sjuda tills grönsaker- na är krispigt mjuka. Smaka av, klipp över kryddgrönt och servera med ris eller andra gryn och sallad.

LUNCHBUFFÉ

måndag-fredag 11.00-14.00

Tisdag 24.10

Malen operabiff m. stekt ägg och sky, GL

Ugnsfisk m. paprikaröra, GL

Potatis- och svamppytt, GL

Salladsbord, 3 varmrätter, kaffe 8,50€

Arkipelag

Strandgatan 31, tel. 24 020

www.hotellarkipelag.com

ÖPPET

Norrugatan 1, tfn 13 399

Vard 10-17

lunchstängt 13-14

Lörd 10-14

Josefin

Gäller tisdag-lördag

NYHET! BLÅBÄRSMUNK 0,60

KINUSKIKOPP 0,80

FREDAG – LÖRDAG

Festtårta, 8 pers. 11,-

Går även att få Hyla

I caféet:

Kaffe & blåbärsmunk 2,00

ÅLANDSKRINGLAN

Caféet öppet: vard. 7.30-17, lörd. 10-15,

(gamla Iwa) Torgg. 12, tel 13 446

LUNCH!

mån-fre 11-14

Normalstor pizza +

0,4 liter dryck fr. 5,80

Pizzasuget försvinner med en pizza!

KOTI

PIZZA

Nygatan 1 tfn 12 110

Öppet: mån-lör 11-21, sön 12-21

Michelin ger dig vinterdäck som behåller greppet från första till sista kilometern.

MICHELIN

X-ICE NORTH

Dubbäck med extremt bra grepp och bromsförmåga på is.

MICHELIN

Rollic Ab

Karlbergsvägen 2. Tel 23 611

Rundbergs

Bil & Service Ab

Tel 15 222

TOPPSKICK!

ERbil-garanti 6 månader!

Volvo V70 170 hk

Business -01

Medkörd: 124.000 km

170 hk, manuell 5 vxl låda, ABS-

bromsar, STC-antispinn, dubbla

airbags + sidoairbags, aut

klimatanläggning, HU 603 stora

volvo-CD/audio, cruisekontroll,

färdator, multifunktions-ratt, avtagbar dragkrok, motorvärmare+cupéuttag, larm, fullständig servicebok, 1 ägare.

Pris: 21.900,-

ERbil

Vikingagränd 1 A 22100 Mariehamn

Tfn 14750 GSM 0400 595 732

Öppet vardagar 10-17

Försäkringar på hemmaplan

Sjukkostnads-

försäkring

utan självrisk

ALANDIA

BOLAGEN

Ålandsvägen 31, tel. 29 000

må-tö 8.30-17.00, fr 8.30-16.30

alandiablagen.com

frakt ingår i priset

Plåtvagn

Atlet

134€

BALTIC PRODUKTER AB

Torggatan 13A (ovanpå Sittkoffs)

Tel. 16 929 - Fax 16 429

Hjälp oss bekämpa

knarket!

Polisens tipstelefon

• Dygnet runt

• Anonymt

• Gratis

Tfn 08009-15 444

BILREPARATIONER

• Hjulinställningar

• Besiktnings-

kontroller

• Ombesörjer

besiktning

• Service

TAGES

BIL & MOTOR

Fabriksg. 4. Tel 19 805, 0400 825 929